

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Освітня програма	50575 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	032 Історія та археологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	57
Повна назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Ідентифікаційний код ЗВО	02125585
ПІБ керівника ЗВО	Бойчук Юрій Дмитрович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://hnpu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/57>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	50575
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра історії України, кафедра всесвітньої історії факультету історії і права
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Відділ аспірантури і докторантури; Факультет історії і права: кафедра філософії; Факультет іноземної філології: кафедра англійської філології, кафедра німецької і романської філології; Факультет дошкільної освіти: кафедра технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті; Фізико-математичний факультет: кафедра освітології та інноваційної педагогіки
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	м. Харків, вул. Алчевських, 29, 61002
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	не передбачає
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	відсутня
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	134412
ПІБ гаранта ОП	Богдашина Олена Миколаївна
Посада гаранта ОП	професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	bohdashyna@hnpu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(057)-700-48-01
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(098)-309-14-76

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	4 р. 0 міс.
очна вечірня	4 р. 0 міс.
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-наукова програма (далі – ОП) зі спеціальності «Історія та археологія» підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти впроваджена у ХНПУ імені Г. С. Сковороди (далі – Університет) Наказом МОН України № 443 від 21.04.2016 р., з урахуванням Постанов КМУ: № 1187 від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами від 10.05.2018 р.), № 1341 від 23.11.2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», № 266 від 29.04.2015 р. «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», № 261 від 23 березня 2016 р. «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (зі змінами від 3.04.2019 р.), інших документів Уряду України і МОН України. Методичне забезпечення (графік навчального процесу, навчальний план (далі – НП), робочі програми навчальних дисциплін (далі – РП), розклад занять) наявне у повному обсязі. З 1.09.2016 р. Університет здійснює підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії умови прийому вступників, вимоги до них, перелік необхідних документів та інші правила та процедури вступу здобувачів містяться у відповідних документах за посиланням (<http://surl.li/ahtvo>). Відбір і прийом здобувачів на навчання у 2016–2022 рр. здійснювався на конкурсній основі в межах ліцензованого обсягу та згідно з правилами прийому (<http://surl.li/uuko>). Підготовка докторів філософії зі спеціальності «Історія та археологія» здійснюється як продовження функціонування аспірантури з 1990 р. на кафедрах історичного факультету за спеціальностями 07.00.01 «Історія України» та 07.00.02 «Всесвітня історія».

У 2016 році до складу робочої групи укладачів ОП входило 2 д. і. н., 3 к. і. н., 1 здобувач Кас`яненко Ю. С. Зміни складу: у 2019 р. замість д. і. н., проф. Кучемка М. М., включено д. і. н., проф. Рябченко О. Л. (у січні 2023 р. тимчасово замінена на к. і. н., доц. Ямпольську Л. М. на період стажування Рябченко О. Л. у Кембріджському університеті); у 2020 р. замість Кас`яненко Ю. С., яка закінчила аспірантуру, кооптована здобувач Сопельняк А. С. Укладачі ОП мають досвід підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації (під керівництвом д. і. н., проф. Богдашиної О. М. підготовлено 4 к. і. н.; д. філос. н., к. і. н. Бережної С. В. – 4 к. і. н.; д. і. н., проф. Рябченко О. Л. – 2 PhD; виступають офіційними опонентами, членами Спеціалізованої вченої ради.

ОП «Історія та археологія» складається з освітньої та наукової складових. Обсяг освітньої складової ОП включає чотири складові, що передбачають набуття здобувачами ступеня доктора філософії з історії: глибинних знань зі спеціальності ОП «Історія та археологія»; загальнонаукових компетентностей; універсальних умінь дослідника; мовних компетентностей. Наукова складова ОП «Історія та археологія» передбачає проведення власного наукового дослідження, його апробації та оформлення результатів у формі дисертації з її подальшим захистом.

Рецензентами програми у різні роки були: к. і. н. В. І. Квітковський, к. і. н. Т. С. Китиченко, к. і. н., проф. С. М. Куделко, к. і. н. Пастушенко Т. М., д. і. н., проф. В. М. Скляр. Відгуки рецензентів позитивні.

Гарант ОП з 2016 р. – доктор історичних наук, професор Богдашина О. М.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року			У тому числі іноземців		
			ОД	ОВ	З	ОД	ОВ	З
1 курс	2022 - 2023	4	3	1	0	0	0	0
2 курс	2021 - 2022	3	3	0	0	0	0	0
3 курс	2020 - 2021	2	1	1	0	0	0	0
4 курс	2019 - 2020	4	2	1	1	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	програми відсутні
другий (магістерський) рівень	програми відсутні
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	50575 Історія та археологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	77518	17096
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	77518	17096
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП 032 2022.pdf</i>	oUjxAt4cIjAtKRoTHAhkGKfDE/Z2gqfzzfWtf+zSHiA=
Навчальний план за ОП	<i>032 Навч.план_денна,вечірня.pdf</i>	Ck2YoW83cchBV6RYToEETLCP8EOjK1IVbYrqWKuRQqs=
Навчальний план за ОП	<i>032 Навч.план_денна,вечірня ДВВ.pdf</i>	/vHMFFFauXN091RFZhMQu37TNmxCEjgeenf/hdLLaIA=
Навчальний план за ОП	<i>032 Навч.план_заочна.pdf</i>	r59nnRC+oT6oPMP6TISqy4uG7xSoswXITBP2LvtA1to=
Навчальний план за ОП	<i>032 Навч.план_заочна ДВВ.pdf</i>	1bZ3ah8MYEL2cc+gr/3o8VKmJ8v37pasjQtjDobPGaY=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>2022-2026 Куделко.pdf</i>	fpjlOb4xvzPWlhUpo7oRjh+eIo/2he2dB9C/DcWT3Y8=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>032 рецензія Преловська.pdf</i>	+TieTvtjiT7mUhZ3UDK4UZ5UbuMzcOVQC0jLRLENVg=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

ОНП спрямована на підготовку дослідників у галузі знань 03 Гуманітарні науки зі спеціальності 032 «Історія та археологія» (<http://surl.li/ainuj>). Метою ОНП є формування професійної готовності до самостійної науково-дослідної та викладацької діяльності, набуття теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних наукових проблем у галузі історичної науки та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Програми дисциплін («Міжнародні гранти та академічна мобільність», «Організація науково-дослідної роботи», «Історична термінологія») допомагають застосовувати здобувачу свої знання й компетенції для вирішення завдань при роботі в архівах, бібліотеках, музеях, науково-дослідних інститутах, у роботі, суміжній з туризмом, пам'яткознавством. Унікальність ОНП полягає в реалізації традицій регіональної наукової школи (засновник–

проф. В. Я. Білоцерківський, зараз голова школи – проф. Богдашина О. М.), яка функціонує на факультеті історії і права три десятиліття. Унікальність ОНП також обумовлена значною історіографічною складовою ОК, регіональною тематикою деяких дисертаційних тем і дисциплін, пов'язаних з історією освіти в Харкові й регіоні.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Вказані в ОНП «Історія та археологія» (<http://surl.li/ainuj>) цілі відповідають місії (формування освіченого українця-громадянина, патріота, професіонала) та Стратегії розвитку університету на 2021–2025 рр. (<http://surl.li/yqky>), основним напрямом розвитку університету, що відображені в Положеннях: «Про організацію науково-дослідної роботи в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/bjmbe>), «Про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ggvkr>), «Про наукового керівника здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ggvkw>).

Політика Університету спрямована на постійне вдосконалення якості освітньо-наукового процесу з активним застосуванням сучасних технологій, ефективного менеджменту, врахуванням запитів споживачів і прогнозуванням потреб у науково-педагогічних кадрах, залученням колективу університету до розробки стратегій розвитку вищої педагогічної освіти в Україні та регіоні. Цілі ОНП сприяють підвищенню якості й ефективності підготовки висококваліфікованих фахівців. У свою чергу реалізація ОНП сприятиме посиленню кадрового потенціалу та подальшому розвитку Університету, інших закладів освіти, музеїв, архівів.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

Урахування інтересів здобувачів вищої освіти при формулюванні цілей і програмних результатів навчання (далі – ПРН) відбувалося за результатами зустрічей із здобувачами й анкетування на тему «Оцінювання якості освітнього процесу здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти», яке проводиться в Університеті Центром забезпечення якості освіти (Анкета №1) (<http://surl.li/ggvlh>). Результати неодноразово обговорювалися на засіданнях робочої групи, науково-методичних семінарів, кафедр історії України та всесвітньої історії, Вченої ради факультету історії і права, Виконавчої та Наукової рад, Ради гарантів Університету, які рекомендували враховувати побажання здобувачів. На основі результатів моніторингу удосконалювалась ОНП, її методичне забезпечення, змінювався перелік дисциплін у навчальному плані. Обговорення допомогло уточнити фахові компетентності (далі – ФК), визначити зміст освітніх компонентів (далі – ОК). При оновленні ОНП враховані побажання здобувачів включити у вибіркочку частину максимально наближені до їхніх наукових досліджень навчальні предмети, збільшити обсяг науково-викладацької практики до 9 кредитів, їхні пропозиції сформульовані у наступних ПРН: приймати рішення й розробляти алгоритми розв'язання науково-практичних завдань за умов поєднання теорії та практики (ПРН 3); здійснювати моніторинг міжнародних та всеукраїнських науково-дослідницьких проєктів; створювати власні проєкти з історичної проблематики (ПРН 6).

- роботодавці

Роботодавцями для випускників ОНП виступають заклади фахової передвищої та вищої освіти, наукові установи Харкова й області, недержавні та громадські організації, які займаються історичними дослідженнями. На засіданнях робочої групи було враховано побажання та зауваження до ОНП. Так, проф. Куделко С. М. наголосив на важливості краєзнавчої складової в дисциплінах «Історична урбаністика» та «Історична регіоналістика». Представниця Державного архіву Харківської області (далі – ДАХО) Гунько Ю. П. підтримала читання на 2 курсі дисципліни «Архівознавство в Україні», а пізніше її видозмінену назву «Археологічна, архівна та музейна справа в Україні» та відведення в дисципліні «Організація науково-дослідної роботи» частини годин, присвячених засвоєнню навичок роботи з архівними джерелами. Пропозиції роботодавців відображені в ПРН: виявляти та використовувати різні типи й види джерел для проведення історичного дослідження; застосовувати широкий спектр фахового інструментарію для аналізу й інтерпретації оригінальних джерел (ПРН 5); обирати засоби саморозвитку, усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих і здобуття нових фахових знань для подальшої педагогічної та наукової діяльності (ПРН 15). Рецензії-відгуки роботодавців розміщено на сайті Університету. Також Центр забезпечення якості освіти проводить опитування: Анкета оцінювання співпраці з роботодавцями (Анкета №2, <http://surl.li/ggvlu>).

- академічна спільнота

ОНП розроблена з урахуванням досвіду підготовки здобувачів у галузі історичних наук у вітчизняних та іноземних університетах. У рамках угод про співробітництво (<http://surl.li/aiqlj>) з вітчизняними та європейськими ЗВО постійно відбувається обмін досвідом підготовки здобувачів; координація спільних наукових досліджень; інформування про наукові заходи. В Університеті діє Рада молодих учених (далі – РМУ) (<http://surl.li/aimzk>). Інтереси академічної спільноти Університету та ЗВО, з якими він співпрацює, враховані при формулюванні цілей, компетентностей, ПРН таким чином: здобувачі повинні: вміти приймати рішення та розробляти алгоритми розв'язання науково-практичних завдань за умов поєднання теорії та практики (ПРН 3); ініціювати, раціонально планувати й організувати індивідуальну/командну науково-дослідну діяльність, корегувати її та вдосконалювати (ПРН 12); дотримуватися принципів наукової етики й академічної доброчесності; усвідомлювати фахові, економічні та соціокультурні наслідки їх подолання (ПРН 14). Враховується індивідуальна траєкторія підготовки здобувачів, що відображено в ПРН та навчальних планах. ОНП передбачає залучення здобувачів до академічної спільноти шляхом проведення у ЗВО конференцій і круглих столів; відвідання гостьових лекцій; публікації результатів досліджень у

вітчизняних і зарубіжних виданнях; проходження стажування здобувачів у зарубіжних ЗВО.

- інші стейкхолдери

Інтереси інших стейкхолдерів (регіональних органів державної влади, музеїв, громадських організацій) були враховані при формулюванні цілей ОНП – підготовці висококваліфікованого фахівця, який володіє достатніми теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками для успішної наукової та педагогічної діяльності у галузі історії та археології; а також ПРН за ОНП: ініціювати, раціонально планувати й організувати індивідуальну/командну науково-дослідну діяльність, корегувати її та вдосконалювати (ПРН 12); володіти сучасними формами українського та іноземного мовлення, професійною термінологією, вмінням артикулювати власну наукову позицію стосовно досліджуваних проблем (ПРН 11). Провідний науковий співробітник (далі – пр. н. с.) Відділу пам'яток археології Харківського науково-методичного центру охорони культурної спадщини к. і. н., доц. Колода В. В. пропонував збільшити кількість годин на вивчення археологічної та пам'яткознавчої справи. У 2022 р. введена до навчального плану ДВВ «Розвиток археології на Слобожанщині», у 2022 р. видозмінена назва ОК 4 «Археологічна, архівна та музейна справа в Україні».

Оцінювання якості ОНП стейкхолдерами відбувається шляхом анкетування Відділу менеджменту і моніторингу діяльності університету ХНПУ імені Г. С. Сковороди «Якість підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти в оцінках стейкхолдерів» (Анкета №10 <http://surl.li/ggvmd>). Усі вищезазначені моменти відображені у протоколах засідань робочої групи.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Цілі ОНП «Історія та археологія» відбивають тенденції розвитку спеціальності на ринку праці: ОНП орієнтована на вивчення актуальних наукових тем, формування навичок дослідника і педагога, співпраці в науковій спільноті. ПРН сформульовані з урахуванням регіонального ринку праці, корелюються з місією та стратегією роботи потенційних роботодавців: наукових та освітніх установ м. Харкова і Слобожанщини: вмінні ставити і розв'язувати наукові проблеми (ПРН 2, 3); формулювати робочі гіпотези (ПРН 8); володіти професійною термінологією, артикулювати власну позицію стосовно досліджуваних проблем (ПРН 11); активно використовувати сучасні засоби комунікацій (ПРН 10, 11); володіти навичками пошуку та аналізу історичних джерел (ПРН 5); володіння поглибленими знаннями в галузі історії та археології (ПРН 1). Для роботи випускників в органах державної влади, громадських організаціях ОНП передбачає здобуття навичок: володіння українським та іноземним мовленням (ПРН 11); використання інформаційних технологій (ПРН 10); відповідальне ставлення до роботи (ПРН 13); командна діяльність (ПРН 12).

Перед оновленням ОНП робоча група проводить моніторинг ринку праці, в т. ч. шляхом аналізу даних Відділу кар'єрного зростання та результатів анкетування роботодавців Центром забезпечення якості освіти (за 2022/2023 навч. р. <http://surl.li/gznhu>), спілкування з потенційними працедавцями.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Під час формулювання цілей та ПРН ОНП «Історія та археологія» галузевий контекст було враховано у визначенні цілей та ПРН. ОК дозволяють набути компетентностей викладача ЗВО та сприяють формуванню вмінь реалізовувати наукове дослідження: формулювання концепції, планування етапів роботи, організація пошуку, відбору та критична інтерпретація джерел, отримання результатів наукового дослідження; застосування різноманітних методологічних принципів і дослідницьких методик, дотримання етичних норм тощо (ПРН 1–3, 5–11, 13).

Регіональний контекст обумовлений особливостями історичного розвитку міста Харкова та Східної України, що зумовлює вибір тем частини дисертаційних досліджень і дисциплін. Оскільки ЗВО готує педагогів, то дисципліна «Історія освіти в Україні XIX – XX ст.» і низка дисертаційних тем пов'язані з історією освіти в Харкові: Дмитрієва Т. В. «Харківський пам'яткознавець та джерелознавець Б. П. Зайцев (1927–2014 рр.)», Обченко О. М.

«Соціокультурний вимір Слобожанської провінції XIX – початку XX ст. (за матеріалами Зміївського повіту Харківської губернії)», Попович В. В. «Студентство Харкова у 1960–1980-ті рр.: повсякденне життя в контексті соціально-політичних реалій епохи», Прочкарук Д. О. «Д. І. Багалій: наукові і соціальні практики увіковічення пам'яті про вченого в 30-х рр. XX – першій чверті XXI ст.». Глибокі знання історії регіону важливі при працевлаштуванні до освітніх, архівних та музейних установ.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Для формулювання цілей і програмних результатів навчання (ПРН) проаналізовано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм (переваги, недоліки, можливості адаптації для Університету). Вітчизняний досвід: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (<http://surl.li/azzba>); Київський університет імені Бориса Грінченка (<https://kubg.edu.ua/>); Зарубіжний досвід: Ягеллонський університет (<http://surl.li/ggvmx>); Університет Адама Міцкевича в Познані (<http://surl.li/ggvnf>).

Досвід вищевказаних та інших ЗВО враховано під час включення до ОНП дисциплін «Організація науково-дослідної роботи», «Історична термінологія» та «Міжнародні гранти та академічна мобільність», змістовного наповнення ОК, розробці програми науково-викладацької практики, формулювання ПРН: про моніторинг міжнародних і всеукраїнських науково-дослідницьких проєктів (ПРН 6); планування та проведення інформаційної роботи (ПРН 10); володіння сучасними формами українського та іноземного мовлення, професійною термінологією (ПРН 11).

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

У зв'язку відсутністю стандарту вищої освіти на ОНП спеціальності «Історія та археологія» з підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти робоча група з розробки ОНП при визначенні результатів навчання дотримувалась дескрипторів Національної рамки кваліфікації (далі – НРК України) (<http://surl.li/dame>), Стандарта на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (<http://surl.li/piqw>). Структура і зміст ОНП також відповідає вимогам п. 27 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого Постановою КМУ від 23.03.2016 № 261 (у редакції 03.04.2019 № 283 <http://surl.li/rsin>).

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікації для відповідного кваліфікаційного рівня?

ОНП «Історія та археологія» відповідає третьому циклу FQ-ENEA, 8 рівню EQFLLL та 8 рівню НРК України (<http://surl.li/dame>). В основу результатів навчання ОНП покладено підходи відповідно до 8-го рівня НРК України: здатність особи розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Ці компетентності втілені у концептуальних і методологічних знаннях, спеціалізованих уміннях і навичках. Основний перелік компетентностей деталізується у ПРН 1–11. Усі ПРН співвіднесені з НРК та Стандартом на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», відображені в ОНП, силабусах і робочих програмах (<http://surl.li/ainuj>, <http://surl.li/ggvoa>, <http://surl.li/ggvof>). Зокрема, концептуальні та методологічні знання в галузі, здатність здобувачів розв'язувати значущі проблеми у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій формують ОК «Сучасна історіографія», «Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів». Здатність формувати і реалізовувати план наукового дослідження з дотриманням академічної доброчесності (<http://surl.li/ggvot>), здійснювати критичний аналіз та оцінку старих, формулювати нові ідеї сприяють дисципліни: «Організація науково-дослідної роботи», «Міжнародні гранти та академічна мобільність». Використання іноземних мов при спілкуванні з іншими науковцями, у професійній діяльності та дослідженнях розвиває «Академічно і професійно орієнтоване спілкування (англійське / німецьке / французьке)». Навички роботи з різними видами джерел формує дисципліна «Археологічна, архівна та музейна справа в Україні» (стара назва «Архівознавство в Україні»).

Цикл дисциплін загальної підготовки сприяє формуванню здатності розв'язувати комплексні дослідницькі завдання, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Цикл дисциплін професійної підготовки включає дисципліни, спрямовані на формування навичок ефективного планування та здійснення історичного дослідження, здатності до науково-організаційної діяльності, співпраці в межах фахової спільноти та комунікації задля подальшого практичного впровадження його результатів. Формування комунікативних компетенцій забезпечується такими дисциплінами: «Академічно і професійно орієнтоване спілкування (англійське / німецьке / французьке)», «Організація науково-дослідної роботи», «Міжнародні гранти та академічна мобільність».

Вибіркові дисципліни надають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію.

Таким чином, у здобувачів формується здатність розв'язувати комплексні теоретичні проблеми в галузі історії, а також проводити наукові дослідження, які передбачають глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань з історії та професійної практики її викладання. ОНП «Історія та археологія» відповідає основним вимогам, які визначені в НРК України.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

50

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

37

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

13

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОНП відповідає заявленій спеціальності «Історія та археологія». Програмні вимоги передбачають гармонійне поєднання двох складових: освітньої (здобуття загальнонаукових, професійних і мовних компетентностей та

універсальних навичок дослідника) та наукової (проведення власного наукового дослідження). ОНП передбачено поглиблене вивчення історичних явищ і процесів від стародавніх часів до сьогодення (даному напрямку відповідають ДВВ); засвоєння провідних концептуальних та методологічних знань науково-дослідного та прикладного характеру в галузі історії (ОК 5 «Методологія, методика та дидактика історичної науки» (стара назва «Теорія і методологія історії»)), а також – методів та принципів наукового дослідження та їх застосування на практиці (ОК 6 «Організація науково-дослідної роботи», ОК 7 «Міжнародні гранти та академічна мобільність»). Обов'язкове проходження практики (ОК 8 Науково-викладацька практика) забезпечує формування практичних навичок для проведення викладацької діяльності в ЗВО.

Вибіркові дисципліни, перелік яких складений з урахуванням, в тому числі, рекомендацій і побажань здобувачів, роботодавців і стейкхолдерів, спрямовані на формування глибоких знань, дотичних до тем дисертацій здобувачів («Історична біографістика», «Історична урбаністика», «Історична регіоналістика», «Історія освіти в Україні XIX – XX ст.») та на формування нових навичок дослідників («Історична термінологія», «Інформаційні системи та технології в науково-дослідній роботі», «Екскурсійна та музейна справа»).

Також ОНП передбачено отримання поглиблених знань і практичних навичок використання іноземних мов за фахом (ОК 2 «Академічно і професійно орієнтоване спілкування (англійське / німецьке / французьке)» та створення умов для участі в дослідницьких проєктах в Україні і за кордоном (ОК 6 «Організація науково-дослідної роботи», ОК 7 «Міжнародні гранти та академічна мобільність»).

Отже, ОНП сформована відповідно до предметної області спеціальності «Історія та археологія», складається з обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін, науково-викладацької практики та дослідницької роботи за темою дисертації.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача ступеня доктора філософії забезпечується вибором ним дисциплін вільного вибору (далі – ДВВ) (<http://surl.li/szxe>), затвердженням Вченою радою Університету теми дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії з історії з урахуванням наукових інтересів здобувача та призначення йому науковим керівником спеціаліста з відповідної теми. Здобувач самостійно обирає (змінює) тему дисертації та наукового керівника. Здобувач може обирати пов'язані з тематикою дисертації навчальні дисципліни з інших спеціальностей; окремі дисципліни у рамках академічної мобільності в інших ЗВО. Здобувач має право на академічну відпустку або перерву в навчанні, а також на поновлення на навчання. Здобуті під час академічних мобільностей і стажувань кредити можуть бути зараховані до індивідуального навчального плану. Усе це передбачено Положеннями: «Про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ggvpkr>), «Про наукового керівника здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ggvpkw>), «Порядок реалізації права на академічну мобільність» (<http://surl.li/ekzub>) та ін. Регулярно проводяться бесіди із здобувачами, анкетування для уточнення та відповідного коректування індивідуальної освітньої траєкторії.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Право на вибір навчальних дисциплін здобувачі наукового ступеня доктора філософії з історії реалізується шляхом вибору ДВВ і відображається в індивідуальному плані здобувача. Так, деякі дисципліни спрямовані на формування загальних компетентностей здобувачів, інші охоплюють історичну проблематику і формують фахові компетентності здобувачів. Згідно з Положенням «Про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ggvpkr>) здобувачі навчаються за індивідуальним планом, який містить два розділи: навчальної і наукової роботи.

Індивідуальний навчальний план здобувача ступеня доктора філософії з історії містить перелік навчальних дисциплін за вибором здобувача (25% загальної кількості кредитів ЄКТС). Здобувачі на сайті Центру забезпечення якості освіти (<http://surl.li/agdxc>) онлайн обирають серед ДВВ ті, які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, або ж такі, що спрямовані на оволодіння певними навичками дослідника. В індивідуальному плані здобувача вказується зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертаційного дослідження. Порухення строків виконання індивідуального плану роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення рішення про відрахування здобувача ступеня доктора філософії з історії. Здобувачі заохочуються брати участь у програмах академічної мобільності з відповідним перерахуванням прослуханих в інших ЗВО ДВВ, що сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Згідно з ОНП і навчальним планом практична підготовка здобувачів наукового ступеня доктора філософії з історії здійснюється за двома напрямками: а) публікація результатів наукового дослідження; б) проходження науково-викладацької практики обсягом 9 кредитів ЄКТС (270 год.) Положення «Про науково-викладацьку практику здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/zava>) передбачає проведення лекцій (їх частин) та семінарів, участь у проведенні інших форм навчальної та виховної роботи. Зміст відбито у робочій програмі, результати – у звітах здобувачів третього року навчання. Здобувачі за час практики набувають компетентностей, пов'язаних з викладанням у вищій школі, у т. ч. навичок проведення лекцій та семінарів, модульного та підсумкового контролю; вміннями застосовувати нові інформаційно-комунікативні технології; організувати роботу студентів; розробляти методичні матеріали (ЗК 4-5; ФК 6, 9, 10). ОК загальної підготовки ОНП розвивають здатності здобувача до фахової діяльності: пошуку й обробки інформації, до репрезентації та спілкування в науковій спільноті, планування й управління науковими проєктами. ОК блоку професійної підготовки сприяють становленню майбутніх фахівців з історії, забезпечуючи їх методологічним

інструментарієм, навичками критичного опрацювання джерел, сприяючи систематизації знань.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Частина загальних (ЗК) і фахових (ФК) компетентностей, а також ПРН (ПРН 10–13) ОНП «Історія та археологія» сприяє набуттю здобувачами наукового ступеня доктора філософії з історії соціальних навичок. Дисципліни «Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів», «Організація науково-дослідної роботи» та «Міжнародні гранти та академічна мобільність» містять ОК, які сприяють набуттю соціальних навичок (ЗК 2, 3, 5, ФК 8, 9). Використовуються форми та методи навчання, які сприяють набуттю соціальних навичок: дебати, конкурси, завдання з пошуку інформації, написання та оприлюднення рефератів і доповідей, тренінги, семінари, колоквиуми, виконання проєктів. Спілкування під час занять, наукових заходів, засідань кафедр також сприяють їх формуванню. Збагачення мовних компетентностей (ЗК 4, ФК 6) забезпечують дисципліни «Академічно і професійно орієнтоване спілкування (англійське / німецьке / французьке)». Набуття здобувачами соціальних навичок забезпечується також проходженням ними науково-викладацької практики, вільним вибором ними ДВВ за власними інтересами. За час проходження практики здобувачі поглиблюють навички спілкування зі студентами, сприяють організації їх навчання. Опанування перелічених навичок здобувачами вищої освіти ступеня доктор філософії з історії сприяє їх професійному зростанню й підготовці до майбутньої професійної діяльності як викладачів ЗВО.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

На сьогодні професійний стандарт третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю «Історія та археологія» відсутній. Підготовка ОНП за вказаною спеціальністю за третім (освітньо-науковим) рівнем ґрунтується на визначенні кваліфікаційних характеристик працівників з цієї спеціальності у класифікаторі професій та в НРК України, Стандарті на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (<http://surl.li/piqw>), інших норм законів та підзаконних актів України.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 р. № 1556-VII нормативний строк підготовки докторів філософії в аспірантурі становить чотири роки, обсяг освітньої складової ОНП – 30–60 кредитів ЄКТС. Зазначені строк і обсяг дотримано у розроблених ОНП і навчальному плані спеціальності «Історія та археологія»: відповідно чотири роки і 50 кредитів (1500 годин), з яких 37 кредитів (1110 годин) відведено на обов'язкові навчальні дисципліни, 13 кредитів (390 годин) – на дисципліни вільного вибору. На самостійну роботу відведено 820 годин (56% від загального обсягу освітньої складової ОНП), що надає здобувачу можливості здійснювати дослідницько-пошукову роботу в архівах та бібліотеках та працювати над текстом дисертаційної роботи. Обсяг окремих ОК ОНП визначається завданнями підготовки і захисту дисертації, здобуття знань, досягнення ПРН у відповідності з Положенням «Про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ggvkp>). За навчальним планом вивчення усіх дисциплін відбувається на 1-му, 2-му та 3-му році навчання, завершується заліком або екзаменом. Науково-викладацька практика проводиться на 3-му році навчання. Останній (4-й) рік навчання здобувачі присвячують виключно підготовці дисертації до захисту.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За дуальною формою підготовка здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем за спеціальністю «Історія та археологія» в університеті не здійснюється. Проте елементи дуальної освіти впроваджені для тих здобувачів, які працюють викладачами (А. О. Ярещенко, О. М. Обченко). Вони поєднують теоретичну підготовку в університеті та практичну діяльність на робочому місці. Інші здобувачі здобувають досвід викладання під час проходження науково-викладацької практики.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Інформація про правила прийому на навчання та вимоги до вступників на ОНП міститься в Правилах прийому до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії (<http://surl.li/ahtvo>).

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Згідно з Правилами прийому до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії (<http://surl.li/ahtvo>)

вступники з дипломом магістра (спеціаліста) складають вступні іспити за спеціальністю, додаткові вступні випробування для осіб, які вступають до аспірантури з іншої галузі знання або спеціальності, з іноземної мови (англійської, німецької, французької) за програмою, яка відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Програми вступних іспитів оприлюднюються на сайті Університету в розділі «Аспірантура» Програма вступного випробування зі спеціальності формується з урахуванням компетентностей магістра спеціальності 014.03 «Історія в закладах освіти». На додатковому вступному випробуванні абітурієнт окрім загальних знань з вітчизняної та всесвітньої історії, історіографії та джерелознавства має презентувати свій дослідницький проєкт, який має бути авторським текстом і містити огляд вітчизняної і зарубіжної наукової літератури; формулювання предмета, мети, завдань, новизни дослідження; список джерел та публікації здобувача (за наявності). Програма вступних випробувань дозволяє здійснити кваліфікований відбір контингенту слухачів, які вмотивовані та здатні до навчання за ОНП. Вступ на ОНП здійснюється на конкурсній основі. Строки та порядок прийому заяв і документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання визначаються Правилами прийому на навчання до аспірантури ХНПУ імені Г. С. Сковороди та оприлюднюються на його офіційному сайті.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Означене питання регулюється Постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. №579, Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти до Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/ahvto>) та Положенням «Порядок реалізації права на академічну мобільність» (<http://surl.li/ekzub>). Всі документи, що регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, розміщені на офіційному веб-сайті ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://hnpu.edu.ua/uk>), в т. ч. положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ggvkr>), «Порядок реалізації права на академічну мобільність». Здобувач має надати документ з результатами його навчання та кількість кредитів ЄКТС, пройдених в українських та (чи) закордонних ЗВО (наукових установах) (зокрема, навчання за програмами академічної мобільності, на спеціалізованих курсах, під час літніх шкіл). Результати навчання з однієї чи декількох навчальних дисциплін можуть зараховуватися за умови їх відповідності спеціальності, наявності необхідних обсягів, у порівнянні з обсягами дисциплін/змістових модулів, які здобувач має опанувати під час навчання за ОНП.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

За час функціонування ОНП «Історія та археологія» були випадки визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Наприклад, результати навчання Стипендіата Програми для молодих науковців Уряду Республіки Польщі 2019/2020 н. р. В. І. Єрьоміна (Студіум Східної Європи, Варшавський університет; приймаючий університет – Педагогічний університет ім. Комісії національної освіти в м. Кракові, вересень 2019 – березень 2020 рр.) були зараховані як окремі ОК дисциплін «Архівознавство в Україні» та «Якісні трансформації в освітніх системах європейських країн як чинник євроінтеграції».

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначається Положенням «Про порядок визнання результатів навчання здобувачів Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті» (<http://surl.li/ecfdp>). Доступність документу забезпечується відкритим доступом на офіційному веб-сайті ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/ggvtg>). Результати навчання можуть бути перезараховані, якщо вони за тематикою та змістом відповідають дисципліні, або її розділу. Основними проблемами під час визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є складність їх верифікації та підтвердження. На жаль, не всі форми неформальної освіти можна формалізувати (наприклад, відвідування лекцій в освітньому хабі Університету).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

За час функціонування ОНП «Історія та археологія» були звернення здобувачів щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Так, наприклад, майже всі здобувачі пройшли курс з академічної доброчесності на платформі Prometheus (<http://surl.li/ggvtk> 60 год.) чи інших платформах.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Для досягнення ПРН використовують різноманітні форми (лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійну роботу, консультації, контрольні заходи) й методи навчання. Види навчальних занять визначаються Законом

України «Про вищу освіту» (ст. 50) (<http://surl.li/jhpt>), Положенням «Про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ggvkp>), робочими програмами (далі – РП), навчальним планом. Лекції сприяють набуванню здобувачами нових знань (ПРН 1–4), практичні заняття, самостійна робота – також формуванню умінь і навичок та інших компетентностей (ПРН 5–7, 9–10). Використовуються різні форми роботи: обговорення рефератів, робота з науковою літературою і джерелами, виконання тестів, ІНДЗ, участь у конференціях, написання статей і тез за темою дисертації. Виконання завдань на платформі Moodle сприяє розвитку самостійності, критичного мислення. ПРН закріплюються під час науково-викладацької практики, проведення й апробації наукового дослідження. Загальнонаукові методи і принципи, спеціально-історичні методи, інформаційно-комунікаційні й інші технології наукових досліджень у галузі історії зазначені в ОНП. Конкретні методи й технології самостійно визначає кожний викладач і зазначає в РП навчальних дисциплін (доступні за посиланням <http://surl.li/ggvoa>; <http://surl.li/ggvof>). Зміст РП доводиться до відома здобувачів на початку семестру. За всіма навчальними дисциплінами розроблені критерії оцінювання результатів навчання за 100-бальною шкалою.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентрований підхід спонукає науково-педагогічних працівників (далі – НПП) добирати відповідні форми і методи навчання і викладання. Це забезпечується наданням здобувачам можливостей вільного вибору теми, наукового керівника, ДВВ; поєднанням навчання з професійною діяльністю; реалізацією права на академічну мобільність, використанням ресурсів Університету для написання і публікації статей, доповідей. Центр забезпечення якості освіти (<http://surl.li/elbnz>) і Відділ менеджменту і моніторингу діяльності (<http://surl.li/ajndl>) здійснює опитування здобувачів щодо рівня їх задоволеності навчанням (анкета <http://surl.li/gpidt>). Результати опитування (<http://surl.li/ggvul>) обговорюються на засіданнях кафедр, робочої групи, Вчених радах факультету та Університету, що дозволяє оперативно реагувати на виявлені проблеми. Оцінки підтверджуються і безпосереднім спілкуванням з здобувачами. Здобувачі вважають, що навчальний процес, його форми і методи, зміст ОК ОНП сприяють кращому засвоєнню навчального матеріалу та формуванню професійних компетентностей. Наприклад, на семінарах активно використовуються дискусії та диспути. В Університеті діє система належного реагування на можливі скарги здобувачів, зокрема передбачена процедура подання апеляцій здобувачів згідно з Положенням «Про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/vhel>).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Академічна свобода (ст. 1 Закону України «Про вищу освіту» <http://surl.li/jhpt>) забезпечується шляхом створення для здобувачів можливостей вільного вибору форми навчання (денної, вечірньої, заочної), ДВВ, наукового керівника, теми дисертації та її подальшої творчої розробки. Нормативні документи Університету щодо форм та методів навчання носять рекомендаційний та узагальнений характер. Свобода викладання забезпечується і правом викладачів на вільний вибір методів та засобів викладання; змістового наповнення робочих і навчальних програм, силабусів у відповідності з ОНП та навчальним планом (<http://surl.li/ggvoa>, <http://surl.li/ggvof>). НПП відкриті до наукової дискусії та не обмежені у виборі тематики лекцій та практичних занять, наукових досліджень. Зміст ОК адаптується до потреб здобувачів. Здобувачі можуть пропонувати власні, пов'язані з напрямками їхніх досліджень, теми для самостійних робіт. Викладачі обирають різні форми, методи та засоби навчання з урахуванням особливостей контингенту здобувачів, рівня їх підготовки, професійних інтересів, психологічних особливостей. Академічна свобода передбачає можливості навчання за програмами міжнародної академічної мобільності, участь у роботі Ради молодих учених (<http://hnpu.edu.ua/uk/ogoloshennya>).

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв їх оцінювання у межах окремих ОК (ОНП, навчальний план, робочі програми, силабуси дисциплін, питання на залік чи іспит) здобувачам надається заздалегідь – ще до початку їх навчання в аспірантурі – через розміщення її на сайтах підрозділів Університету: Центру забезпечення якості освіти (<http://surl.li/cfmmd>); Відділу аспірантури і докторантури (<http://surl.li/ahutd>); кафедр історії України та всесвітньої історії (<http://surl.li/ggvvg>; <http://surl.li/ggvvj>). Здобувачів першого курсу інформують про навчання вже на організаційних зборах (<http://surl.li/gwrxn>). Відомості про конкретну ОК надаються здобувачам на першому занятті та на настановчих зборах з практики згідно з Положенням «Про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/vhel>). Здобувачі також отримують цю інформацію під час усного спілкування з викладачами, у формі листів на електронну пошту, вайбер, телеграм. Графіки організації освітнього процесу, розклад занять та консультацій, сесій оприлюднюються на сайті Університету у розділі «Аспірантура» (<http://surl.li/zcaz>) та додатково повідомляється гарантом здобувачам за допомогою e-mail розсилки та (чи) соціальних мереж. Інформування здобувачів щодо навчального процесу сприяють прозорості, відкритості та гласності, забезпечує їм комунікаційну підтримку, зменшує вірогідність конфліктів між викладачами та здобувачами.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Поєднанню навчання і досліджень сприяє організація навчального процесу, внутрішньоуніверситетських наукових заходів, моніторинг реалізації індивідуального плану. Усі ОК ОНП сприяють засвоєнню нових знань і навичок дослідника і педагога. Дослідницька компонента навчання найбільше присутня в дисциплінах «Сучасна історіографія», «Організація науково-дослідної роботи», «Міжнародні гранти та академічна мобільність», «Історична термінологія». Дисципліна «Академічно і професійно орієнтоване спілкування (англійське / німецьке / французьке)» передбачає підготовку статей, тез та анотацій іноземною мовою. У доповідях на семінарах, наукових заходах здобувачі апробують результати власних досліджень, навчаються відстоювати свою позицію у дискусіях, що допоможе при обговоренні дисертації на попередньому й офіційному захистах. Здобувачі беруть участь у реалізації тем кафедр: історії України «Історія України: проблеми суспільного, політичного, культурного, економічного розвитку» (0121U100706 від 20.01.2021) та всесвітньої історії «Актуальні проблеми вітчизняної та світової історії» (0121U100717 від 20.01.2021). Проведення наукових досліджень обговорюються із здобувачами на кафедральних теоретичних та методичних семінарах. РМУ, гарант ОНП, наукові керівники постійно інформують здобувачів про заплановані наукові заходи, запрошують до наукових проєктів.

Отримані в освітній складовій знання та результати власних наукових студій здобувачі мають можливість оприлюднити у фахових виданнях України (<http://surl.li/ggvvx>). Статті В. І. Єрьоміна, Ю. О. Кас'яненко, В. В. Поповича, А. С. Сопельняк надруковані у фахових збірниках нашого Університету («Історія та географія») та інших ЗВО. Додатковою можливістю публікацій для здобувачів є збірники матеріалів конференцій, що проводяться на факультеті історії і права: «Українська революція: державотворчий аспект» (<http://surl.li/ggvwa>); «Краєзнавство і учитель» та «Сходознавство. Актуальність і перспективи» (<http://surl.li/ggvvj>, <http://surl.li/ggvwa>). В. І. Єрьомін брав участь в організації міжнародних конференцій: «Варшавська битва 1920 р. на тлі польсько-українських відносин» (2020 р.); «Польсько-українська культурна спадщина на Слобожанщині: національна специфіка і взаємний впливи» (2019 р.) (<http://surl.li/ggvwn>).

Здобувачі беруть участь у різних наукових заходах. Так, доповіді наших здобувачів В. В. Поповича (2020 р.), А. О. Єрьоміної (Семененко) (2021 р.; 2022 р.) на щорічних міжнародних краєзнавчих конференціях молодих учених у ХНУ імені В. Н. Каразіна визнані кращими. Т. В. Дмитрієва у 2020 р. отримала премію імені А. Г. Слюсарського (<http://surl.li/ggvwz>; <http://surl.li/elann>). В. І. Єрьомін та А. О. Єрьоміна брали участь у проєкті «Social projects» «Іди та дивись» (Харків віртуальний під час Другої світової війни) і перемогли у конкурсі студентських стартапів KhAI_Innovate 2020 (червень 2020 р.) (<http://surl.li/ghepn>).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Викладачі оновлюють зміст ОК на основі новітніх наукових досягнень і результатів власних наукових, у тому числі дисертаційних, досліджень. Щорічне оновлення РП та іншої документації обговорюється на засіданнях робочої групи, кафедр історії України та всесвітньої історії, на міжкафедральних наукових семінарах.

Викладачі ОНП постійно беруть участь у конференціях, круглих столах, методичних семінарах, на яких обговорюються сучасні педагогічні практики. Так, у травні 2021 р. на факультеті проведено міжкафедральний методичний семінар про особливості викладання в умовах локдауну. Навчально-методичним центром факультету (<http://surl.li/gxcwd>) проводяться вебінари-практикуми за участю досвідчених вчителів-методистів, викладачів українських та іноземних ЗВО. Наприклад, у квітні 2023 р. відбувся вебінар «Нові підходи у викладанні історії, правознавства, громадянської освіти та географії» польського професора Р. Томашевського. Щорічно на факультеті проходять конференції з актуальних проблем теорії та методики навчання історії (<http://surl.li/ekxyi>; <http://surl.li/dmmum>).

Оновлення змісту ОК ОНП і сучасних технологій навчання здійснюється також за результатами проходження НПП наукових стажувань та інших форм підвищення кваліфікації на базі вітчизняних і зарубіжних ЗВО та наукових установ (<http://surl.li/gxloo>). Наприклад, у 2022 р. стажування офлайн: д. і. н., проф. Богдашина О. М. у Польщі (Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny imienia Kazimierza Pułaskiego (м. Радом); у Німеччині (Берлін) д. і. н., проф. Рябченко О. Л. та к. і. н., доц. Гончарова О. С. (Gastwissenschaftlerinnen Osteuropa-Instituts der Freien Universität); к. і. н., доц. Беззубенко А. В. (Die Technische Universität Berlin; Die Brandenburgische Technische Universität Cottbus-Senftenberg). Зараз Рябченко О. Л. на науковому стажуванні у The University of Cambridge (Великобританія). Більшість викладачів пройшли ще онлайн додаткові тематичні стажування чи підвищення кваліфікації, які забезпечують більш якісне викладання різних дисциплін (<http://surl.li/elann>; <http://surl.li/ggvwa>) ОНП та усі ОК спрямовані на допомогу у виконанні індивідуальних дисертаційних проєктів.

Оновлення робочих програм залежить також й від побажань осіб, що навчаються, та інших стейкхолдерів, які звертаються до факультету історії і права. Гарант освітньої програми та члени робочої групи розглядають запропоновані зміни та вносять доповнення до ОНП. Опитування серед здобувачів (<http://surl.li/ggvul>) виявило, що більшість з них в цілому задоволена змістом освітніх компонентів, але розвиток науки вимагає щорічного корегування освітніх програм. За результатами обговорення змісту освітніх компонентів ОНП з колегами-істориками, знайомством з практиками фахової роботи в університетах України та Європи, в 2020-2024 рр. було здійснене суттєве оновлення програми «Історія і археологія». Зокрема, було зменшене кредитне навантаження з 60 до 50 кредитів та видозмінені назви ОК 4–5, ВД 1–3.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

У відповідності зі Стратегією інтернаціоналізації Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/vhev>) інтернаціоналізація у межах ОНП відбувається шляхом друку статей НПП та здобувачів у зарубіжних періодичних виданнях, участі НПП та здобувачів у міжнародних наукових конференціях, в т. ч. за підтримки Центру міжнародної діяльності (<http://surl.li/ercxa>), стажувань НПП та здобувачів у польських, німецьких та англійських ЗВО (див. попередні абзаци). Викладачі (Богдашина О. М., проф. Рябченко О. Л., Серяков С. О., Ямпольська Л. М. та інші) та здобувачі (В. І. Єрьомін, А. С. Сопельняк) публікують наукові статті різними

мовами у зарубіжних періодичних виданнях, які мають постійний ISSN. Частина статей входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Усі користувачам надається можливість скористатися сервером університету для вільного входу до баз даних Scopus та Web of Science, бібліотеки Cardiff Metropolitan University (Великобританія, <http://surl.li/aghky>). Викладачі та здобувачі слухають гостьові лекції (очно і онлайн) іноземних науковців (<http://surl.li/dmmum>; <http://surl.li/ekxyi>).

Університетом укладено договори про міжнародне співробітництво з університетами Китаю, Польщі, Туреччини, Грузії, Італії та інших держав (<http://surl.li/eqdnh>). Здобувачі користуються правом на академічну мобільність. Наприклад, В. І. Єрьомін 1 семестр 2020–2021 н.р. навчався у Студіум Східної Європи (Польща, <http://surl.li/dmmum>).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Контроль досягнень ПРН на третьому (освітньо-науковому) рівні освіти охоплює освітню (контроль сформованих у здобувачів компетентностей в результаті вивчення навчальних дисциплін) і наукову (контроль виконання завдань щодо проведення дисертаційного дослідження) складові.

У межах освітньої складової поточний контроль (контрольні роботи, тести з різнорівневими видами завдань, реферування) упродовж семестру дозволяє перевірити рівень теоретичної та практичної підготовки здобувачів на кожному етапі вивчення ОК. Основними формами підсумкового контролю є заліки й іспити, які відбуваються на платформі Moodle. За 100-бальною системою оцінювання: відмінно – 90–100 балів; добре – 75–89 балів; задовільно – 60–73; незадовільно з можливістю повторного складання – 35–59; незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни – 0–34. Підсумкова оцінка вираховується як сумарна кількість балів, отриманих на заняттях з відповідної дисципліни, та здачі іспиту. Усі, передбачені ОНП форми контролю дозволяють визначити рівень засвоєння ПРН та компетентностей шляхом проведення письмових робіт та усного опитування.

У межах наукової складової поточний контроль здійснюється шляхом обговорення рукописів статей здобувачів для рекомендації їх до друку, доповідей та дисертацій здобувачів на засіданнях та теоретичних семінарах кафедр. Двічі на рік на засіданнях кафедр історії України та всесвітньої історії здобувачі проходять атестації. У випадку невиконання здобувачем без об'єктивних причин індивідуального плану, він відраховується з аспірантури у відповідності до Положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ggvkp>).

Формою державної атестації здобувачів за ОНП є публічний захист дисертації на здобуття ступеня доктора філософії з історії. Процедура захисту дисертації передусім перевірка роботи на плагіат, обговорення тексту роботи здобувача на кафедрі історії України чи кафедрі всесвітньої історії з (не)рекомендації до захисту.

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положеннями: «Про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті» імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/vhel>), «Про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/aabhn>). «Про освітню програму ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/bjmct>), «Про науково-викладацьку практику здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ggwen>).

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість і зрозумілість контрольних заходів і критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів забезпечується регулярним інформуванням здобувачів на заняттях і зустрічах з керівництвом після вступу, під час консультацій. Здобувачі мають доступ до навчального контенту на платформі Moodle, сайтів Відділу аспірантури і докторантури, кафедр історії України та всесвітньої історії, де вказані форми контрольних заходів і критерії оцінювання.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які успішно виконали всі вимоги індивідуального навчального плану за поточний семестр. Форма підсумкового контролю (іспит чи залік) визначається навчальним планом. На початку кожного навчального року Відділ аспірантури на сайті Університету оприлюднює графік навчального процесу, в якому надається інформація про екзаменаційну сесію та атестацію здобувачів, терміни їх проведення. В індивідуальних планах здобувачів зафіксовані терміни складання заліків та іспитів.

Серед здобувачів ОНП «Історія та археологія» проводяться регулярні опитування щодо рівня їх задоволеності доступом до необхідної інформації (<http://surl.li/ggvlh>). Окрім того, гарант, наукові керівники й викладачі відповідних дисциплін проводять регулярні опитування в усній формі щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачами вищої освіти. Отримана інформація використовується для вдосконалення навчального процесу. За потреби вносяться відповідні правки у структуру та зміст завдань. Критерії оцінювання зафіксовані в РП, індивідуальних планах.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Здобувачам забезпечується можливість заздалегідь ознайомитися з ОНП, навчальним планом, силабусами, робочими програмами усіх дисциплін на сайтах Центру забезпечення якості освіти та кафедр (<http://surl.li/bkudq>, <http://surl.li/ggvoa>; <http://surl.li/ggvof>). Здобувачам повідомляють про форми контрольних заходів та критерії оцінювання на першій лекції з кожної дисципліни, на організаційних зборах після вступу, на установчих зборах перед науково-викладацькою практикою, під час консультацій. Документація на Moodle містить перелік тем та тези

лекцій, перелік тем практичних занять та для самостійного вивчення, критерії оцінювання та кількість балів, які можна отримати за різні види роботи. Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання оприлюднена також у силабусах і робочих програмах дисциплін на сайтах кафедр історії України та всесвітньої історії, про екзаменаційну сесію та атестацію здобувачів, терміни їх проведення – на сайті Відділу аспірантури і докторантури (<http://surl.li/zcaz>).

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю «Історія та археологія» відсутній. Форми атестації відповідає кваліфікаційним вимогам до підготовки фахівців, викладеним у положеннях НРК України для 8-го кваліфікаційного рівня (доктор філософії) (<http://surl.li/aficq>) та Стандарті на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (<http://surl.li/piqw>).

ОНП та навчальний план передбачають освітню та наукову складові. Форми семестрового контролю освітньої складової визначаються ОНП і відповідним навчальним планом. Атестація за кожним ОК відбувається у формі складання іспитів і заліків. Наукова складова ОНП відповідно до існуючої практики передбачає атестацію здобувачів за підсумками кожного семестру шляхом обговорення їх звітів на засіданні кафедри та шляхом публічного захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктор філософії. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану. У результаті успішного захисту дисертаційної роботи здобувачу присуджується науковий ступінь доктора філософії за спеціальністю «Історія та археологія» та видається диплом встановленого зразка.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Основним документом університету, яким регулюються процедури проведення контрольних заходів, є Положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ggvkp>).

Контрольні заходи також регламентуються та забезпечуються й іншими документами: Положенням «Про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/vhel>); Методичними рекомендаціями щодо складання силабусу навчальних дисциплін ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/ghcd>); Положенням «Про науково-викладацьку практику здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/zava>). Крім того, форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання відображено у робочих програмах навчальних дисциплін, які розміщені у відкритому доступі на сайтах кафедр історії України та всесвітньої історії (<http://surl.li/ggvoa>; <http://surl.li/ggvof>). У робочих програмах також вказані кількість балів, які можна отримати залежно від повноти виконання завдань; перелік питань для підсумкового оцінювання; обов'язкові умови допуску до заліку чи іспиту; шкала відповідності балів. На сайтах кафедр історії України та всесвітньої історії розміщені й силабуси.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується низкою вимог, умов і заходів щодо здійснення підсумкового контролю. Здобувачам на першій лекції повідомляють про критерії оцінювання та форми проведення контролю (як правило у письмовій формі). Підсумкова оцінка виставляється як сума балів, які здобувач отримав за виконання робіт, передбачених програмою, в т. ч. ІНДЗ та (чи) тести. Іспит приймають два НПП, один із яких читав лекції. Коректне ставлення екзаменаторів до проведення контрольних заходів забезпечується дотриманням Етичного кодексу ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/vhfb>), Кодексу академічної доброчесності ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/ggvot>), Антикорупційної програми Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди на 2023–2025 роки (<http://surl.li/gvnbq>). Положенням «Про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ggvkp>) передбачається можливість апеляції здобувача щодо результатів підсумкового контролю. Комісія з етики та управління конфліктами займається запобіганням та врегулюванням конфліктів інтересів (<http://surl.li/ghcem>).

За період реалізації ОНП випадків, пов'язаних із порушеннями під час проведення контрольних заходів, конфліктів між викладачами та здобувачами, письмових чи усних скарг здобувачів на упередженість та необ'єктивність викладачів не було. Тому неможливо навести приклади їхнього розв'язання.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів визначається Положенням «Про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ggvkp>). Академічна заборгованість з певної навчальної дисципліни виникає у разі одержання здобувачем вищої освіти незадовільного балу за результатами підсумкового контролю. Здобувачі, які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з університету. Випадків повторного проходження контрольних заходів на ОНП не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів

проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Згідно з Положенням «Про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ggvkpr>) після відповідної заяви здобувача до Відділу аспірантури і докторантури створюється за наказом ректора апеляційна комісія за головуванням декана чи гаранта ОП. Рішення апеляційної комісії оформлюється протоколом і є підставою для перегляду чи залишення без змін оцінки, виставленої екзаменатором. Приклади апеляційних звернень здобувачів спеціальності «Історія та археологія» відсутні.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Основним документом університету, що визначає політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, як здобувачами вищої освіти, так і науково-педагогічними працівниками, є Положення «Про організацію освітнього процесу у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди (у новій редакції)» (<http://surl.li/vhel>). Крім того, питання дотримання академічної доброчесності регулюються також: Кодексом академічної доброчесності ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/ggvot>); Положенням про комісію з питань академічної доброчесності (<http://surl.li/ghcfa>); Етичним кодексом ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/vhfb>); Декларацією про дотримання академічної доброчесності в ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/vibl>), Антикорупційною програмою Харківського національного педагогічного університету на 2023-2025 роки (<http://surl.li/gvnbq>).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

У ЗВО передбачена обов'язкова перевірка наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат, згідно з Наказом №49-од від 26.02.2021 р. (<http://surl.li/zazy>). Використовується програма UNICHECK, доступ до якої Університет має на основі підписаних угод із Товариством з обмеженою відповідальністю «Антиплагіат» (<http://surl.li/elbbo>). Технологічними інструментами протидії порушення академічної доброчесності є спеціальні програмні засоби. З метою запобігання, поширення та виявлення академічного плагіату в наукових роботах НПП, здобувачів вищої освіти всіх освітніх рівнів та форм навчання, здобувачів; підвищення рівня культури етичного використання результатів дослідження; розвитку навичок коректної роботи з джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань Університет використовує програми рекомендовані МОН України «Unicheck» та «Plagiat.pl» для аналізу документів щодо рівня їх унікальності. Дисертаційні роботи, що подаються до захисту у спеціалізовану вчену раду, надсилаються на електронну скриньку antiplagiat@hnpu.edu.ua. Результати перевірки повідомляються на електронну адресу відправника. На офіційному сайті університету в розділі спеціалізовані вчені ради (<http://surl.li/aabij>) у відкритому доступі за посиланням викладаються тексти дисертацій, що захищаються в спецрадах університету. Постійно активно доповнюється «Репозитарій ХНПУ» - відкритий цифровий архів праць НПП, здобувачів та студентів університету (<http://surl.li/ghcfr>).

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Популяризація академічної доброчесності серед здобувачів відбувається на різних рівнях (від академічних груп і кафедр до ректорату і Вченої ради). Здобувачів інформують про важливість дотримання норм законів України про авторське право і суміжні права, правил цитування, об'єктивного оцінювання результатів навчання (<http://surl.li/ailey>). Наукова бібліотека проводить тренінг «Академічна доброчесність як основа успіху», здійснює перевірку текстів на плагіат (<http://surl.li/aimyp>). З 2019 р. в Університеті щорічно проходить конкурс есе на тему «Моя академічна доброчесність» (<http://surl.li/ghcfv>). На сайті Університету (розділ «Академічна доброчесність, репутація») розміщені матеріали з цього питання. В університеті працює комісія з питань академічної доброчесності (<http://surl.li/ghcgf>).

Дотримання академічної доброчесності обговорюються викладачами та здобувачами під час навчального процесу (детально на лекціях та семінарах дисциплін «Організація науково-дослідної роботи» та «Міжнародні гранти та академічна мобільність»), написання наукових робіт, перед публікаціями статей і тез. НПП й здобувачі пройшли онлайн-курс «Академічна доброчесність» на Prometheus (<https://courses.prometheus.org.ua>) чи інших платформах; підписали Декларацію про дотримання академічної доброчесності в ХНПУ імені Г. С. Сковороди, зобов'язуючись дотримуватися принципів Кодексу академічної доброчесності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/ggvot>).

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

В Університеті створено Комісію з питань академічної доброчесності (<http://surl.li/vibk>). Комісія проводить засідання за участю заявника та особи, відносно якої розглядається питання порушення норм академічної доброчесності, встановлює факт порушення (або його відсутності), виносить рішення та подає його в якості рекомендації на розгляд ректора Університету. Ректор приймає остаточне рішення щодо подальшого вживання відповідних заходів (моральних, дисциплінарних, адміністративних). Процедура передбачає також можливість подання апеляції.

Випадків, пов'язаних із порушеннями академічної доброчесності щодо здобувачів та виявленням академічного плагіату зі спеціальності «Історія та археологія», не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Процедура конкурсного добору регулюється законодавством України, Положенням «Про порядок обрання за конкурсом та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ajhid>), Статутом Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/vhsi>).

Враховується професіоналізм, стаж науково-педагогічної роботи, наявність наукових ступенів та вчених звань, наукова активність (<http://surl.li/ddqum>), відповідність НПП дисциплінам, що викладаються, підвищення кваліфікації, досвід роботи із здобувачами. Реалізацію ОНП забезпечують 3 доктори наук, професори; 7 кандидатів наук, доцентів кафедр історії України та всесвітньої історії, які мають історичну освіту, науковий ступінь доктора чи кандидата історичних наук, значну наукову активність, високі показники згідно з п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187, в редакції від 24.03.2021 № 365). Рівень професіоналізму викладачів ОНП підтверджуються участю у роботі Спецрад в якості опонента (Богдашина О. М., Гончарова О. С., Рябченко О. Л., Серяков С. О.), членством у редколегіях фахових часописів. Високий рівень володіння іноземними мовами підтверджені сертифікатами B2 (Богдашина О. М., Гончарова О. С., Трубочанінов М. А.), надрукованими науковими статтями англійською (Рябченко О. Л., Ямпольська Л. М.) і польською (Богдашина О. М., Серяков С. О.) мовами.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Університет систематично залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Основними роботодавцями для випускників спеціальності «Історія та археологія» виступають ЗВО та інші освітні і наукові установи, музеї, архіви, громадські та державні установи. В період реалізації ОНП 2016–2023 рр. до її розробки та оновлення активно залучалися наступні роботодавці: Гунько Ю. П. – начальник Відділу інформації, використання документів та документального забезпечення ДАХО; Куделко С. М. – к. і. н., проф., директор Центру українських студій та краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна; Скляр В. М. – д. і. н., проф., завідувач кафедри українознавства, культурології та історії науки Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». С. М. Куделко та Скляр В. М. брали активну участь у методичних семінарах та обговоренні дисертацій на кафедрах історії України та всесвітньої історії. Учасниками таких засідань є й здобувачі ОНП «Історія та археологія». До організації та реалізації освітнього процесу на ОНП університет залучає роботодавців і шляхом їх участі в наукових конференціях, круглих столах, проведення гостьових лекцій. Так, С. М. Куделко прочитав кілька лекцій з історичної термінології у 2022 р. (<http://surl.li/dmmum>).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Університет організовує аудиторні заняття професіоналів та експертів у галузі історичних наук, зустрічі у формі бесід, семінарів, публічних лекцій, презентацій нових книг. Усі викладачі, які беруть участь у реалізації ОНП, є професіоналами-практиками і мають високу наукову активність. Фахівці з інших ЗВО та науково-дослідних закладів регулярно виступають з лекціями: з інституту історії України НАН України: к. і. н., ст. н. с. Т. М. Євсєєва (2021 р.); член-кореспондент НАН України, д. і. н., пр. н. с. О. В. Ясь (2023 р.) (<http://surl.li/elann>, <http://surl.li/ekxyi>); з ХНУ імені В. Н. Каразіна: д. і. н., проф. Г. Г. Грінченко (2021 р.); к. і. н., проф. С. М. Куделко (2022 р.) (<http://surl.li/elann>, <http://surl.li/dmmum>). Викладачі та здобувачі освіти слухали гостьові лекції іноземних науковців: Анни Дейкун (Інститут вищих студій моди, Мехіко, 2020 р.); проф. Марєка Міколайчика (Університет імені Адама Міцкевича в Познані, 2020 і 2023 рр.); д-ра Войцеха Сегеня (Гданьський університет, 2021 р.) (<http://surl.li/ekxyi>, <http://surl.li/dmmum>, <http://surl.li/ggvzv>). На базі Сковородинівської академії молодих учених щорічно проходить «Осіньна школа молодих науковців», де здобувачі опановують сучасні дослідницькі технології (<http://surl.li/ghchc>). Здобувачі мають можливість безпосередньо спілкуватися з професіоналами-практиками, що дозволяє їм набути професійного досвіду та визначитися зі спеціалізацією та працевлаштуванням.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Згідно з нормативною документацією (<http://surl.li/bdsbh>) НПП підвищують кваліфікацію не рідше ніж раз на 5 років (не менше 6 кредитів –180 годин, як з відривом від освітнього процесу, так і без відриву) в ЗВО та науково-дослідних установах. Кожен викладач має право вільно обирати місце і тематику підвищення кваліфікації. Викладачі, які забезпечують реалізацію ОНП, очно стажувалися в таких ЗВО: ХНУ імені В. Н. Каразіна (Богдашина О. М., Вороніна М. С., Колода В. В., Рябченко О. Л.), НТУ «ХПІ» (Гончарова О. С.), НПУ імені М. П. Драгоманова (Трубочанінов М. А.), СумДПУ імені А. С. Макаренка (Серяков С. О.), The University of Cambridge (Великобританія) (Рябченко О. Л.), Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. K. Pułaskiego (Радом, Польща) (Богдашина О. М.), Gastwissenschaftlerinnen Osteuropa-Instituts der Freien Universität (Берлін, Німеччина) (Гончарова О. С., Рябченко О. Л.). НПП (Беззубенко А. В., Богдашина О. М., Гончарова О. С., Серяков С. О., Ямпольська Л. М. та ін.) регулярно проходять онлайн-стажування (<http://surl.li/elann>, <http://surl.li/ggvwa>). Університет підтримує практику взаємовідвідування занять, теоретичні і методичні семінари (<http://surl.li/elann>, <http://surl.li/ggvwa>). Кафедра освітології та інноваційної педагогіки проводить педагогічні вікенди

(<http://surl.li/crcxx>). Для вдосконалення володіння англійською мовою діє розмовний клуб Speaking Game Club «Miracle» (<http://surl.li/gwrxx>).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Положенням «Про систему та види заохочень Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/cfmob>), Статутом Харківського національного педагогічного університету (<http://surl.li/vhsi>), Колективним договором між адміністрацією та трудовим колективом Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/blftq>) передбачені нагороди (грамоти, подяки, нагрудні знаки), почесні звання та матеріальні заохочення (премії) за результати професійної діяльності: видання монографій, рейтингові показники, підготовка кадрів вищої кваліфікації, публікація статей у виданнях, які індексуються в науково-метричних базах. Моральним заохоченням до здійснення професійної діяльності є відзначення кращих викладачів у звітах ректора, проректорів, деканів, вручення нагород різних відомств та установ, перемога у конкурсах («Людина Року» (<http://surl.li/aghio>) та інші). Лауреатами конкурсу «Видатні жінки Сковородинівського університету» стали Богдашина О. М. (2021 р.), Ямпольська Л. М. (2022 р.) (<http://surl.li/ghchw>, <http://surl.li/ghchx>). За поданням університету НПП неодноразово нагороджувалися Подяками, Почесними грамотами Міністерства освіти та науки України, Харківської обласної адміністрації тощо (проф. Богдашина О. М., доц. Трубочанінов М. А. та інші).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Університет забезпечений навчальними корпусами, науковими бібліотеками, аудиторіями, комп'ютерними класами, гуртожитками, спортивними майданчиками і залами (<http://surl.li/aghlf>). Освітній процес здійснюється переважно на базі головного корпусу за адресою: м. Харків, вул. Алчевських, 29 та (тимчасово в умовах воєнного стану) онлайн. Кафедри історії України та всесвітньої історії, археологічна лабораторія забезпечені власними бібліотекою, науково-методичними матеріалами, матеріально-технічним устаткуванням (ПК, засоби мультимедіа) та ін. Для здобувачів і НПП є доступ до інтернету, в т. ч. до наукометричних баз Scopus та Web of Science, інших бібліотечних ресурсів.

Поліпшення матеріально-технічної бази завдяки коштам з державного бюджету та контрактів є складовою Стратегії розвитку Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди на 2021–2025 роки (<http://surl.li/yqky>). Інформація про фінансову діяльність Університету: <http://surl.li/aghld>

Інформація про бібліотечне забезпечення: бібліотечний фонд налічує близько 1млн. примірників навчально-методичної та наукової літератури (<http://surl.li/ghcfr>);

Наукова бібліотека ХНПУ імені Г. С. Сковороди: <http://surl.li/aghky>;

Електронний каталог: <http://surl.li/ghcix>;

Електронний архів: <http://surl.li/ghciz>;

Бібліографічні покажчики: <http://surl.li/aghlb>

Рівень матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення відповідає вимогам сучасного освітнього процесу, сприяє досягненню визначених цілей та ПРН.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Створене в Університеті освітнє середовище повністю задовольняє потреби та інтереси здобувачів. Регулярно відбуваються зустрічі здобувачів з гарантом ОНП, завідувачами та викладачами кафедр історії України та всесвітньої історії, завідувачем Відділу аспірантури і докторантури, адміністрацією для вирішення потреб та інтересів здобувачів. Результати моніторингу Відділом менеджменту і моніторингу діяльності ЗВО (<http://surl.li/agegx>) потреб здобувачів обговорюються на засіданнях кафедр та робочої групи ОНП. Здобувачі мають змогу звертатися до адміністрації ЗВО, зокрема до Відділу аспірантури і докторантури, Ради молодих учених, для вирішення своїх питань. Культурно-мистецький центр (<http://surl.li/aghqe>) сприяє організації дозвілля здобувачів. Університет має 2 футбольних поля, 2 волейбольних, 2 баскетбольних, гандбольний майданчики, тенісний корт, лижну базу, спортивний табір у с. Гайдари (<http://surl.li/ainag>), їдальні та буфети, гуртожитки (<http://surl.li/aimyu>). Викладання забезпечене сучасними мультимедійними комплексами (проектор, комп'ютер, смарт-дошка), фліпчартами, доступом до інтернету. Електронне середовище Університету включає систему навчання на платформі Moodle, Wiki-портал, доступ до ресурсів університетської бібліотеки, сервіси корпоративної електронної пошти. Здобувачі самостійно формують свою академічну траєкторію: вільний вибір теми, наукового керівника, ДВВ, форм наукової активності. Використання платформи Moodle, інших цифрових сервісів створюють умови для безпечного освітнього середовища.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Організація освітнього середовища відповідає чинним санітарним, пожежним нормам і нормам охорони праці

відповідно до законодавства України. Навчання здобувачів забезпечується належними санітарно-гігієнічними, побутовими умовами відповідно до актів й інструкцій з охорони праці, безпеки життєдіяльності. Для забезпечення інформаційної та кібербезпеки Університету створено комплексну систему захисту інформації. Приміщення відповідають санітарним умовам щодо площі, температурного режиму, освітлення, прибираються техперсоналом і провітрюються. Проводиться робота з НПП і здобувачами з метою забезпечення безпеки життя і здоров'я всіх учасників освітнього процесу. Відділ охорони праці (<http://surl.li/bletg>) та Відділ з питань надзвичайних ситуацій і цивільного захисту населення (<http://surl.li/ghcji>) проводять щорічні інструктажі для здобувачів і викладачів з відповідними записами у спеціальних журналах.

Імплементовано антидискримінаційні норми законодавства України, що дозволяє створити не тільки фізично, але і психологічно безпечний простір (<http://surl.li/cobvo>). Для захисту прав здобувачів, а також з метою запобігання психічного насилля в університеті діють профспілка студентів (до неї належать і здобувачі), Комісія з етики та управління конфліктами, Комісія із запобігання і протидії дискримінації та сексуальним домаганням (<http://surl.li/cryufa>), Психологічна служба (<http://surl.li/ajhrf>).

За період реалізації ОНП випадків конфліктів між викладачами і здобувачами, дискримінації та сексуальних домагань не було зафіксовано.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Університет забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів через наступні структурні підрозділи: Профспілка студентів, аспірантів і докторантів (<http://surl.li/cryuey>); РМУ (<http://surl.li/aimzk>); Відділ менеджменту і моніторингу діяльності університету (<http://surl.li/ajndl>); Центр забезпечення якості освіти (<http://surl.li/aghjh>) у відповідності з Положенням «Про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/zbac>). З усіх питань здобувачі можуть звертатись до наукового керівника, гаранта ОНП, завідувача аспірантури і докторантури, адміністрації факультету, Університету через вайбер, телеграм, електронну пошту та особисті зустрічі. Адреси електронної пошти всіх співробітників розміщено на сайті Університету. Розгляд скарг і звернень здобувачів відбувається шляхом особистого прийому керівництва Університету відповідно до графіка та через корпоративну електронну пошту.

Згідно з Порядком проведення моніторингових досліджень у ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/zcnv>) відбуваються щорічні опитування здобувачів. Результати опитувань щодо задоволеності здобувачів підтримкою знаходяться за посиланням: <http://surl.li/aabif>.

Інформаційна підтримка здобувачів забезпечується своєчасним наданням відомостей про конференції, гранти, стажування, у т.ч. закордонні, різні соціальні заходи й можливість участі в них. На веб-сайтах Відділу аспірантури і докторантури, факультету, кафедр розміщена актуальна інформація для здобувачів: посилання на нормативні документи, робочі програми дисциплін, силабуси, ОНП, розклад занять, новини тощо. Навчально-методичні матеріали знаходяться у вільному доступі на платформі Moodle. Про будь-які зміни в розкладі, інші новини студенти дізнаються з сайту Відділу аспірантури і докторантури, безпосередньо від гаранта чи викладачів, а також завдяки вайберу, телеграм, Facebook. Бібліотека Університету надає різноманітні послуги, серед яких – тематичний підбір літератури, редагування списків літератури, індексування за УДК, електронний репозитарій.

Соціальна підтримка здобувачів здійснюється шляхом своєчасних виплат стипендій, можливістю отримання місця проживання у гуртожитку, отримання матеріальної допомоги (за потреби), подарунків для дітей здобувачів, пільгових цін на квитки культурно-масових заходів і туристичні поїздки, безкоштовного користування спортивними залами. Соціальну підтримку здійснює адміністрація, РМУ та профспілкова організація студентів, аспірантів і докторантів Університету. У ЗВО безкоштовно діють: Освітній хаб (курси: «Цифрова грамотність», мовні та інші – <http://surl.li/gxwhc>), Юридична клініка (<http://surl.li/gmedg>) та психологічна служба (<http://liderstudent.com.ua/>), які надають кваліфіковану допомогу здобувачам освіти з різноманітних питань.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про освіту» в Університеті створені належні умови для навчання осіб з особливими потребами. Для них у всіх корпусах забезпечено доступ до приміщень, зокрема є спеціально обладнані пандуси та вбиральні. Створення умов для навчання осіб з особливими освітніми потребами регулюється Порядком супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/agkng>); Порядком супроводу осіб з особливими освітніми потребами (<http://surl.li/agkno>); Положенням про Навчально-методичний інклюзивний центр (<http://surl.li/ddjja>). Вказаний центр (<http://surl.li/cnxxw>) надає юридичну, психологічну й інші види допомоги особам з особливими потребами. Індивідуальний план навчання, заочне (дистанційне) навчання дозволяє успішно вчитися особам з особливими освітніми потребами, у т.ч. онлайн (Meet, Zoom) і на платформі Moodle. Серед здобувачів третього освітнього рівня спеціальності «Історія та археологія» особи з особливими освітніми потребами не навчалися та не навчаються.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Антикорупційна програма Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди на 2023–

2025 роки (<http://surl.li/gvnbqj>); Положення «Про запобігання і протидію дискримінаційним та сексуальним домаганням у ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ailef>); Положення про комісію з етики та управління конфліктами ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/ghcem>); Положення про механізм реагування на випадки булінгу (цькування) в ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/agkoj>) поширюються на всіх НПП і здобувачів. У разі виникнення конфліктних ситуацій між здобувачами та викладачами їхнє вирішення може бути обговорене на засіданнях кафедр історії України та всесвітньої історії, у Відділі аспірантури і докторантури або із залученням таких структурних підрозділів ЗВО: Психологічна служба (<http://surl.li/ghckx>); Гендерний центр (<http://surl.li/agkoh>); Юридичний відділ (<http://surl.li/ghcle>); Відділ зв'язків з громадськістю та засобами масової інформації (<http://surl.li/ghclh>); Навчально-методична лабораторія вивчення корупційних ризиків в освіті і захисту інтелектуальної власності (<http://surl.li/grieo>). Діяльність Гендерного центру університету (<http://surl.li/ainap>), наприклад, спрямована на впровадження гендерної рівності, організацію науково-дослідної роботи з гендерної проблематики, формування гендерних компетенцій.

На офіційному веб-сайті Університету розміщена інформація щодо основних заходів, спрямованих на запобігання, виявлення та протидії корупції (<http://surl.li/vibh>). Адреси електронної пошти для повідомлень: rector@hnpu.edu.ua, anti-corruption@hnpu.edu.ua. До відома співробітників та здобувачів освіти регулярно доводиться інформація щодо способів повідомлення про прояви корупції в університеті. Питання щодо запобігання проявам хабарництва й посадових зловживань за результатами проведення анонімного анкетування здобувачів щорічно розглядаються на засіданнях кафедр, Ученої ради факультету, Ученої та Виконавчої рад Університету. Повноваження щодо питань запобігання і виявлення корупції покладені на Уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції. У здобувачів ОНП є можливість письмового звернення до університетської Комісії з етики та управління конфліктами (<http://surl.li/ghcem>) щодо вирішення конфліктної ситуації (у тому числі пов'язані із сексуальними домаганнями, корупцією, дискримінацією). Врегулювання скарг відбувається шляхом особистого прийому громадян адміністрацією Університету згідно з графіком прийому. Про результати розгляду скарг і звернень здобувачу повідомляється письмово або усно, за його бажанням.

Конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією щодо здобувачів, упродовж провадження освітньої діяльності за ОНП Історія та археологія не було зафіксовано.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Вказані процедури регулюються такими документами: Положення «Про освітню програму ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/bjmct>); Освітні програми на вебсайті Центру забезпечення якості освіти (<http://surl.li/ainuj>); Положення «Про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/vhel>); Положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ggvkpr>); Процеси системи управління якістю (СУЯ) ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/domyk>).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Перегляд ОНП із метою вдосконалення здійснюється один раз на навчальний рік, що зумовлено змінами в нормативно-правовій базі системи вищої освіти; необхідністю узгодження змісту ОНП з внутрішньоуніверситетською документацією; врахуванням рекомендацій здобувачів, стейкхолдерів, НПП, підрозділів університету. Приводом для перегляду та коригування ОНП є результати поточного і підсумкового контролю, моніторингу якості змісту ОК, опитування здобувачів щодо задоволеності рівнем ОНП, відгуки роботодавців, академічної спільноти. Пропозиції здобувачів збираються шляхом анкетування та у процесі особистого спілкування з здобувачами на заняттях, круглих столах, конференціях. Проект ОНП за місяць до дати затвердження оприлюднюється на сайті Центру забезпечення якості освіти. До його обговорення залучаються зовнішні та внутрішні стейкхолдери.

Найбільш суттєві перегляди ОНП «Історія та археологія» відбулися у 2020 та 2022 рр.: змінено кількість кредитів в освітній та науковій компонентах, відредаговано назви двох обов'язкових та переглянуто перелік ДВВ. У 2020 р., враховуючи побажання здобувачів, були додані дисципліни («Організація науково-дослідної роботи», «Міжнародні гранти та академічна мобільність» та «Історична термінологія»), які спрямовані на кращу підготовку до написання тексту дисертації. Були враховані пропозиції Відділу аспірантури і докторантури стосовно термінів та програми практики здобувачів з курсу. Були підтримані пропозиції стейкхолдерів та здобувачів щодо збільшення обсягу годин для наукової роботи. У 2022 р. за пропозицією стейкхолдерів відредаговано назви двох обов'язкових дисциплін: «Археологічна, архівна та музейна справа в Україні» (стара назва «Архівознавство в Україні») і «Методологія, методика та дидактика історичної науки» (стара назва «Теорія та методологія історії»). У відповідності з Положенням «Про освітню програму ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/bjmct>) оновлена ОНП узгоджується із стейкхолдерами, робочою групою, Відділом аспірантури і докторантури, Навчальною частиною, затверджується Вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора. Відповідні зміни вносяться до навчального плану, робочих програм навчальних дисциплін. Відповідальними за її впровадження, моніторинг і перегляд є: робоча група ОНП, Навчальний відділ, Відділ аспірантури і докторантури, Центр забезпечення якості освіти, Вчені ради факультету історії і права та Університету.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти залучаються до перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості насамперед шляхом їх участі в опитуваннях (<http://surl.li/ghcwk>). Відповіді здобувачів враховуються при щорічному перегляді ОНП. Наприклад, враховуючи побажання здобувачів у 2020 р. збільшено обсяг годин для наукової роботи, додано дисципліни: «Організація науково-дослідної роботи» та «Історична термінологія»; а в 2023 р. – «Історична біографістика». Зміни зумовлені прагненням привести ОНП у відповідність до вимог НАЗЯВО щодо якості організації освітнього процесу і підготовки дослідника, оновленої НРК України (<http://surl.li/aficq>), нормативної документації Університету (<http://surl.li/ainui>); забезпеченням конкурентоспроможності здобувачів на ринку освітніх послуг; урахуванням побажань внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів.

На сайті Університету щорічно оновлюється список вибіркового дисциплін (<http://surl.li/agdxc>). Спільно з науковими керівниками здобувачі розробляють індивідуальний план, виконання якого обговорюється раз на семестр на засіданнях кафедри історії України чи всесвітньої історії. Питання якості ОНП розглядаються також на методичних семінарах, засіданнях робочої групи ОНП, Вченої ради факультету історії і права, Вченої, Наукової та Виконавчої рад Університету, Ради гарантів. До складу робочої групи, Вченої ради факультету входять представники від здобувачів спеціальності «Історія та археологія». Результати обговорень та пропозиції фіксуються в протоколах засідань.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Участь студентського самоврядування в процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП регламентується Положенням «Про студентське самоврядування Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/cemly>). Представники студентського самоврядування беруть участь у засіданнях Вченої ради факультету історії і права, вносять рекомендації, які враховуються при перегляді ОНП. Окремі питання якості навчального процесу також обговорюються на засіданнях Вченої ради університету та Ради молодих учених (РМУ), до складу яких також входять представники аспірантів (Д. О. Прочкарук). РМУ регулярно проводить бесіди, інтерв'ювання, щорічний конкурс на написання есе «Моя академічна доброчесність» (<http://surl.li/ghcfv>); <http://surl.li/vhfp>). Голова РМУ О. І. Башкір також погоджує ОНП.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Співпраця з роботодавцями регламентується Положенням про стейкхолдерів освітніх програм ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/bjnfw>). Залучення роботодавців до моніторингу і перегляду ОНП та інших процедур забезпечення якості навчання відбувається шляхом опитування роботодавців (в т. ч. завдяки Анкеті №2 Центру забезпечення якості освіти «Оцінка співпраці з роботодавцями», <http://surl.li/ggvlu>) та завдяки представництву в робочій групі ОНП. Роботодавцями для випускників аспірантури виступають наукові заклади та ЗВО Харкова і всієї України. До складу робочої групи залучено Гунько Ю. П., начальника Відділу інформації, використання документів та документального забезпечення ДАХО. Роботодавці беруть участь у засіданнях, присвячених перегляду ОНП, вносять власні пропозиції, які враховуються в ОНП. Так, к. і. н., ст. викл. кафедри соц.-гум. освіти КВНЗ Харківської академії неперервної освіти Т. С. Китиченко, к. і. н., проф. кафедри історіографії, джерелознавства та археології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна С. М. Куделко підтримали прохання здобувачів щодо збільшення обсягу годин для наукової роботи (протокол засідання робочої групи від 13 жовтня 2020 р.). При перегляді ОНП враховуються письмові рецензії роботодавців та усні консультації з ними щодо підготовки фахівців і затребуваних компетентностей і ПРН.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

В Університеті діє система моніторингу розвитку кар'єри, покликана стати дієвим елементом моделі оцінки ефективної підготовки майбутніх фахівців. Інформація про випускників використовується кафедрами історії України та всесвітньої історії для аналізу їх кар'єрної траєкторії та можливості їх співпраці з університетом. Гарант програми спільно із завідувачами кафедр та науковими керівниками постійно здійснюють моніторинг працевлаштування випускників аспірантури Університету. Відділ аспірантури і докторантури систематично збирає інформацію про працевлаштування випускників аспірантури. Координацію збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників здійснює Відділ кар'єрного зростання (<http://surl.li/cfmnj>) та Асоціація випускників ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/aiowg>). Проводиться низка заходів (Дні факультетів, Дні відкритих дверей, різноманітні круглі столи, ярмарки вакансій), на які запрошуються випускники ХНПУ імені Г. С. Сковороди та інших ЗВО. Вони діляться своїм досвідом та висловлюють пропозиції щодо змісту навчання.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Процедури внутрішнього забезпечення якості відбуваються на рівні робочої групи ОНП, кафедр, Вченої ради факультету історії і права, Вченої, Наукової та Виконавчої рад Університету, Ради гарантів. Відділу аспірантури і докторантури. Рекомендації, висловлені при обговоренні ОНП на різних рівнях, сприяють її покращенню. Планові

моніторинги задоволеності здобувачами ОНП забезпечують адекватне реагування на їх пропозиції. Опитування здобувачів про проблеми, які виникають у здобувачів під час навчання показали, що здобувачі за ОНП «Історія та археологія» загалом позитивно оцінюють якість освітнього процесу. Внесення змін до ОНП зумовлене пропозиціями здобувачів щодо нових дисциплін, здобувачів та роботодавців щодо збільшення наукової складової навчального плану та рішенням Відділу аспірантури і докторантури стосовно науково-викладацької практики. ОНП адаптується до сучасних вимог. Наприклад, розширено її варіативну складову через потребу у вузьких спеціалістів та забезпечення академічної свободи. Реалізації академічної мобільності здобувачів сприяють і Угоди ХНПУ імені Г. С. Сковороди з іншими ЗВО. Тому кількість закордонних наукових публікацій та стажувань здобувачів бажано збільшити.

За період реалізації ОНП суттєвих недоліків не виявлено.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Оскільки акредитація ОНП зі спеціальності «Історія та археологія» раніше не проводилася, результатів зовнішнього оцінювання якості вищої освіти, які беруться до уваги під час удосконалення ОНП, не надходило. Але гарант та робоча група ОНП активно аналізують результати акредитаційних комісій по ОНП різних спеціальностей в Університеті протягом 2019–2023 рр. Ці результати розглядаються на засіданнях Вченої, Наукової і Виконавчої рад Університету, Ради гарантів, у підрозділах ЗВО, які приймають відповідні рішення з метою їх усунення. Висловлені експертами, ГЕР, представниками НАЗЯВО рекомендації враховані під час удосконалення ОНП «Історія та археологія». Так, Університетом розроблено та затверджено низку вищезгаданих нормативних документів; впроваджено Центром забезпечення якості освіти on-line анкетування здобувачів «Оцінювання якості освітнього процесу здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти» (<http://surl.li/ghcxx>); стейкхолдерів «Оцінювання співпраці з роботодавцями» (<http://surl.li/ghcya>); удосконалено на сайті Центру забезпечення якості освіти (<http://surl.li/elbnz>) процедуру обрання ДВВ здобувачами за допомогою Google-форм та оприлюднено презентації ДВВ (<http://surl.li/agdxc>). Викладачами ОНП регулярно оновлюється методичне забезпечення своїх дисциплін, зокрема на платформі Moodle. Гарантом, викладачами і здобувачами відвідувалися організовані Центром забезпечення якості освіти та Відділом аспірантури і докторантури семінари і наради з акредитації PhD-програм (<http://surl.li/airqk>). Активізовано академічну мобільність здобувачів і НПП за рахунок онлайн-стажувань. Постійна співпраця з роботодавцями є одним із способів реалізувати зовнішнє оцінювання якості освіти. Університет організовує обговорення ОНП із залученням таких потенційних роботодавців, як В. І. Квітковський, Т. С. Китиченко, С. М. Куделко, Т. В. Пастушенко, В. М. Скляр. Так, рекомендації стейкхолдерів враховані при зміні ОНП у 2020, 2022 та 2023 рр.

Результати даної акредитації, висловлені зауваги та побажання будуть враховані при наступному оновленні ОНП.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

У ЗВО створено відповідні умови щодо залучення учасників академічної спільноти (НПП, здобувачі, роботодавці, РМУ, студентський парламент). до системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Згідно з Положенням «Про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/zbac>) ОНП проходить експертизу в Центрі забезпечення якості освіти, Відділі менеджменту і моніторингу діяльності, Відділі аспірантури і докторантури. При оцінюванні враховуються рейтинги НПП; підвищення кваліфікації тощо.

Згідно з Положенням «Про організацію освітнього процесу у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди (у новій редакції)» (<http://surl.li/vhel>) для проведення самоаналізу ОНП і підготовки звіту призначається комісія з числа НПП кафедр історії України та всесвітньої історії. До самоаналізу ОНП залучаються стейкхолдери (в т.ч. роботодавці, випускники, здобувачі). Учасники академічної спільноти також беруть участь в обговоренні питань забезпечення якості ОНП на засіданнях робочої групи, кафедр, Вченої ради факультету; на методичних семінарах, Вченої, Наукової і Виконавчої рад Університету, Ради гарантів. Це відображено у протоколах їх засідань (<http://surl.li/elbns>; <http://surl.li/elbjh>; <https://www.facebook.com/groups/1029347057130340/permalink/6380775718654087/>; <http://surl.li/gxjzi>).

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно до Статуту Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/vhsi>) до здійснення внутрішнього забезпечення якості освіти залучені такі структурні підрозділи: ректор університету, проректор з навчально-наукової роботи, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності, проректор з навчально-виховної роботи, Вчена рада університету, завідувач Відділу аспірантури і докторантури, завідувачі кафедр. Проектна (робоча) група забезпечення спеціальності здійснює безпосередню розробку та оновлення ОНП згідно із діючими вимогами на основі наказів ректора, а також роз'яснень відповідних підрозділів ЗВО. На цьому етапі гарант ОНП безпосередньо відповідає за здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. Уся нормативна документація супроводу ОНП Відділом аспірантури і докторантури, Навчальною частиною та Центром забезпечення якості освіти перевіряється на предмет її відповідності чинним вимогам і ухвалюється Вченою радою та затверджуються наказом ректора.

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються такими документами:

Статут університету (<http://surl.li/vhsi>);

Колективний договір (<http://surl.li/blftq>);

Стратегія розвитку Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди на 2021–2025 рр. (<http://surl.li/yqky>);

Кодекс академічної доброчесності (<http://surl.li/ggvot>);

Етичний кодекс ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/vhfb>);

Положення: «Про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/vhel>), «Про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/aabhn>), «Про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (<http://surl.li/ggvkp>), «Про порядок визнання результатів навчання здобувачів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди отриманих у неформальній та/або інформальній освіті» (<http://surl.li/ecfdp>);

Порядок реалізації права на академічну мобільність (<http://surl.li/ekzub>);

Положення про стейкхолдерів освітніх програм ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/bjnfw>);

Положення про Раду молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/ajhrk>);

Антикорупційна програма ХНПУ імені Г. С. Сковороди на 2023–2025 роки (<http://surl.li/gvvbq>).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Проекти ОНП розміщені на сторінці Центру забезпечення якості освіти: <http://surl.li/cfmmd>. Для отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін (стейкхолдерів) на сайті університету розміщено посилання «Зворотній зв'язок», в тому числі посилання на корпоративну пошту гаранта bohdashyna@hnpu.edu.ua, сторінку у Facebook (<http://surl.li/aiptu>). Також телефони та електронні адреси адміністрації університету оприлюднені на сайті університету (<http://hnpu.edu.ua/uk/contacts>). Проекти освітніх програм, які обговорюються: (<http://surl.li/aiptw>).

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

Освітні програми: <http://surl.li/ainuj>

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Відповідність змісту ОНП науковим інтересам здобувачів забезпечується можливістю вільного вибору теми дисертаційного дослідження з подальшим призначенням наукового керівника, який є фахівцем з означеного напрямку. Темі дисертацій затверджуються Вченою радою ЗВО. Розвитку системного наукового світогляду сприяють обов'язкові дисципліни: «Історична термінологія», «Міжнародні гранти та академічна мобільність», «Сучасна історіографія», «Археологічна, архівна та музейна справа в Україні» (стара назва «Архівознавство в Україні»), «Організація науково-дослідної роботи». ОНП зорієнтована на набуття здобувачами фахових компетентностей, вміння якісно вирішувати науково-дослідницькі завдання у галузі гуманітарних наук та відповідають науковим інтересам і тематиці досліджень здобувачів. «Академічно і професійно орієнтоване спілкування (англійське / німецьке / французьке)» розвиває навички написання текстів та спілкування іноземними мовами. Також здобувачі мають можливість обрати з переліку вибіркової дисципліни такі, що дозволяють розширити їхні ФК в залежності від наукових інтересів. Тому відповідно до зміни контингенту здобувачів корегувалась тематика ДВВ. Обов'язкове проходження здобувачами науково-викладацької практики є складовою фахової підготовки як викладача.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Зміст ОНП відповідає індивідуальним науковим інтересам здобувачів. Цьому сприяє індивідуальний план з урахуванням наукових інтересів здобувача, оптимальне співвідношення нормативних і вибіркової дисциплін. Більшість нормативних дисциплін (як циклу загальної підготовки, так і циклу професійної підготовки) спрямовані на всебічну допомогу здобувачам в їхніх індивідуальних дослідженнях. «Сучасна історіографія» формує у здобувачів систематизоване і цілісне уявлення про новації та досягнення в новітній історичній науці, навички опрацювання наукової літератури. Дисципліни «Організація науково-дослідної роботи» та «Міжнародні гранти та академічна мобільність» допомагають вирішувати дослідницькі завдання; формують навички роботи з історичними джерелами, написання та презентації наукових текстів. Дисципліна «Археологічна, архівна та музейна справа в

Україні» (стара назва «Архівознавство в Україні») формує у здобувачів систематизоване і цілісне уявлення про порядок роботи з архівними документами, археологічними та іншими музейними експонатами та подальшого їх використання. Набуття мовних компетентностей забезпечується дисципліною «Академічно і професійно орієнтоване спілкування (англійське / німецьке / французьке)».

Зміст ОНП «Історія та археології» дозволяє забезпечити повноцінну підготовку здобувачів ступеня доктора філософії з історії до дослідницької діяльності.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галузю

ОНП передбачено проведення науково-викладацької практики, в межах якої здобувачі відвідують заняття НПП і самостійно проводять лекції та семінарські заняття. Це сприяє розвитку викладацьких здібностей здобувачів та творчому пошуку в навчальному процесі.

ОНП містить ряд ОК («Міжнародні гранти та академічна мобільність», «Організація науково-дослідної роботи», «Академічно і професійно орієнтоване спілкування (англійське / німецьке / французьке)»), які готують здобувачів до викладацької діяльності. Дисципліни

«Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів», «Методологія, методика та дидактика історичної науки» (стара назва «Теорія і методологія історії») посилюють мотивацію здобувачів щодо майбутньої педагогічної діяльності. При проходженні науково-викладацької практики здобувачі залучаються до проведення лекцій та семінарів, які згодом обговорюються як індивідуально з лектором, так і колегіально з іншими НПП, в т. ч. під час регулярних аспірантських атестацій на засіданнях випускових кафедр. Критеріями якості підготовки здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності за спеціальністю є сформовані ФК 1, 9, 10, сформульовані в ОНП «Історія та археологія». На науково-викладацьку практику відведено 9 кредитів, що забезпечує належну підготовку здобувачів за ОНП «Історія та археологія» до викладацької діяльності у ЗВО.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Згідно з чинними вимогами теми дисертацій здобувачів мають бути дотичними напрямом досліджень їх наукових керівників. Наприклад, тематика дисертаційних досліджень Кас'яненко Ю. О. «Рід Ковалевських у суспільно-політичному та культурно-науковому житті України другої половини XVIII – початку XX ст.», Сопельняк А. С. «Ярослав Романович Дашкевич: доля вченого на тлі епохи»; Дмитрієвої Т. В. «Харківський пам'яткознавець та джерелознавець Б. П. Зайцев (1927–2014 рр.)», Прочкарука Д. О. «Д. І. Багалій: наукові і соціальні практики увіковічення пам'яті про вченого в 30-х рр. XX – першій чверті XXI ст.» відповідає науковим інтересам (біографістика, історіографія) наукового керівника д. і. н., проф. Богдашиної О. М. Відомий фахівець з історії радянського студентства д. і. н., проф. Рябченко О. Л. керує двома здобувачами з подібною тематикою: Попович В. В. «Студентство Харкова у 1960–1980-ті рр.: повсякденне життя в контексті соціально-політичних реалій епохи»; Семененко (Єрьоміна) А. О. «Молодіжні організації емігрантів із Наддніпрянщини у міжвоєнній Польщі (1920–1939 рр.)». К. і. н., доц. Трубочанінов М. А. є фахівцем з економічної історії Слобожанщини XVIII – початку XX ст. та науковим керівником Обченка О. М. (тема дисертації «Соціокультурний вимір Слобожанської провінції XIX – початку XX століття (за матеріалами Зміївського повіту Харківської губернії)»). Частина здобувачів почали співпрацю з потенційними керівниками, навчаючись на інших рівнях вищої освіти в Університеті.

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

В Університеті 2 рази на рік виходило фахове видання – збірник наукових праць «Історія та географія» (зараз готується перерестрація відповідно до нових вимог). Також здобувачі беруть участь у таких щорічних конференціях: Всеукраїнська наукова конференція «Українська революція: державотворчий аспект» (<http://surl.li/ggvwa>); «Сходознавство. Актуальність і перспективи» (<http://surl.li/elann>). За результатами цих та інших конференцій публікуються збірки тез. Здобувачі можуть оперативним чином ознайомлюватись на веб-сайті ХНПУ імені Г. С. Сковороди із анонсами наукових заходів.

Здобувачі забезпечуються вільним безкоштовним доступом до інтернету, веб-сайту нашого Університету, до наукометричних баз даних Scopus та Web of science та літератури в фондах Наукової бібліотеки ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Здобувачі можуть скористатися ресурсами бібліотеки Cardiff Metropolitan University (Великобританія) (<http://surl.li/aghky>).

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проєкти та заходи

Долучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти регулюється Порядком реалізації права на академічну мобільність (<http://surl.li/ekzub>), Стратегією інтернаціоналізації Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/vhev>). Активну діяльність здійснює Центр міжнародної діяльності (<http://surl.li/ersca>). Університет приймає на навчання іноземних громадян. Здобувачі залучаються до міжнародних проєктів і в рамках чинних Угод з міжнародними партнерами (<http://surl.li/aiqlj>). Так, Університет Адама Міцкевича в Познані пропонує безкоштовну програму навчання для здобувачів нашого ЗВО (<http://surl.li/gxkul>).

Здобувачі у рамках дисципліни «Міжнародні гранти та академічна мобільність» дізнаються про процедуру отримання грантів, закордонні видання, міжнародні публікаційні стандарти. В. І. Єрьомін був стипендіатом Програми для молодих науковців Уряду Республіки Польщі 2019/2020 н. р. З доповіддю «Jan Gwalbert Pawlikowski

na Galicyjskiej scenie politycznej w latach 1902–1921» він виступив на XV Міжнародній конференції «Lwów. Miasto, społeczeństwo, kultura. Intelktualne elity miasta» (Краків, 2020 р.) (<http://surl.li/gpieu>).

Належний рівень мовної комунікації підтверджений сертифікатами на знання англійської мови рівня B2 Богдашиної О. М., Гончарової О. С., Трубочанінова М. А. та іншими НПП; аспірантки Сопельняк А. С. Здобувачі В. І. Єрьомін та А. О. Єрьоміна отримали сертифікати на знання польської мови відповідно рівня C2 та A2.

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Науковими керівниками здобувачів є висококваліфіковані фахівці-історики з високими показниками наукової активності, які залучені до розробки тем кафедр історії України та кафедри всесвітньої історії нашого ЗВО; до проектів Інституту історії України НАНУ та ХНУ імені В. Н. Каразіна (Богдашина О. М., Рябченко О. Л.). Рябченко О. Л. є учасницею проекту City Face та низки грантових закордонних проектів (<http://surl.li/ghdde>); Лауреатом премії імені Роберта Конквеста 2020 р. (<http://surl.li/gheoy>). Дослідниця отримала грант КІУС на участь у всесвітньому конгресі Міжнародної ради з досліджень Центральної та Східної Європи (International Council for Central and East European Studies, ICCEES). У березні–липні 2022 р. Рябченко О. Л. працювала у Вільному університеті Берліна як запрошений професор, зараз на науковому стажуванні у The University of Cambridge (Великобританія). Вона, а також Гончарова О. С., Серяков С. О. задіяні у проекті: «Bescheid über Vergabe eines Stipendiums der Freien Universität Berlin, der Alfred Landecker Stiftung» (<http://surl.li/ghepi>). У листопаді 2022 р. О. Л. Рябченко виступила на міжнародній науковій конференції «Digitale Bilderkämpfe: Workshop zur philosophischen und interdisziplinären Mem-Forschung», яка проходила на базі Інституту філософії Технічного університету в Дармштадті (Німеччина) (<http://surl.li/elann>). Про гостьові лекції та Міжнародні конференції факультету історії і права йшла мова вище.

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Питання дотримання академічної доброчесності є маркером репутації ЗВО. Чинні практики дотримання академічної доброчесності поділяються на інформаційні – розміщення на сайтах, стендах ЗВО та його підрозділів матеріалів про попередження порушень академічної доброчесності; просвітницькі – на лекціях, семінарах, у бесідах зі здобувачами; контрольні – анкетування здобувачів та перевірки наукових робіт. Всі НПП й здобувачі підписали Декларацію про академічну доброчесність (<http://surl.li/vibl>).

Дотримання академічної доброчесності відбувається на основі наступних документів:

- 1) Кодекс академічної доброчесності (<http://surl.li/ggvot>).
- 2) Положення «Про комісію з питань академічної доброчесності» (<http://surl.li/vibk>);
- 3) Етичний кодекс ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/vhfb>).

В Університеті контроль за дотриманням НПП та здобувачами норм академічної доброчесності здійснюють гарант, завідувачі кафедр, рецензенти, головні редактори наукових видань та їх заступники, голови і вчені секретарі Вчених рад. Публікації та дисертації перевіряються через Unichek на плагіат. За порушення академічної доброчесності для здобувачів та керівників передбачено повторне проходження оцінювання роботи; зниження результатів оцінювання за навчальним компонентом; відкликання робіт з друку; заборона виступати рецензентом, науковим керівником на визначений термін; заборона до участі в конкурсах на гранти та стипендії.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Серед наукових керівників здобувачів немає осіб, які вчинили порушення академічної доброчесності за період реалізації ОНП. У разі порушення академічної доброчесності Кодексом академічної доброчесності ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<http://surl.li/ggvot>) передбачено притягнення особи до дисциплінарної відповідальності, зокрема позбавлення можливості здійснювати наукове керівництво аспірантами строком від одного до трьох років.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони:

- ОК, ПРН та зміст в цілому ОНП «Історія та археологія» цілком відповідають сучасним вимогам до підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі історичних наук, які здатні вирішувати конкретні завдання відповідно до місії та стратегії університету;
- в ОНП враховано досвід підготовки кандидатів історичних наук в ХНПУ: з 2016 по 2021 рр. у спеціалізованих вчених радах інших ЗВО захищено 4 дисертації: 3 під керівництвом проф. Богдашиної О. М. (Король В. М., Китиченко Т. С., Полупанов Д. С.), 1 під керівництвом доц. Чернікової І. В. (Мясникова А. С.). Усі четверо здобувачів отримали науковий ступінь;
- задіяний висококваліфікований кадровий склад НПП;
- Правила прийому до аспірантури є чіткими;
- тематика наукових досліджень здобувачів дотична до досліджень наукових керівників та забезпечує їхню підготовку до дослідницької та викладацької діяльності;
- повноцінна науково-викладацька практика здобувачів допомагає формуванню важливих навичок для професійної реалізації та застосуванню в практичній площині набутих теоретичних знань, апробації методів викладання;

- передбачено регіональний компонент у тематиці досліджень, що сприяє набуттю здобувачами соціальних навичок і зумовлює досягнення програмних результатів навчання;
  - чіткість і зрозумілість політик та практик дотримання академічної доброчесності;
  - налагоджені університетом міжнародні зв'язки, у т. ч. угоди про співпрацю з іноземними навчальними установами, дозволяють здобувачам брати участь у програмах обміну, наукових заходах, які проводяться на базі іноземних університетів і наукових установ та в академічній мобільності;
  - наявність належної матеріально-технічної бази для забезпечення ОНП, фонду наукової літератури.
- Проте за результатами самоаналізу визначено і слабкі сторони ОНП «Історія та археологія», що потребують окремої уваги:
- недостатнє використання здобувачами права на академічну мобільність з іноземними університетами та науковими установами;
  - невелика кількість публікацій здобувачів у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз, що є загальною проблемою вітчизняної гуманітарної науки;
  - неможливість залучення до викладання та консультування великої кількості іноземних фахівців, що обумовлено насамперед організаційними та фінансовими проблемами.
- Вирішення цих проблемних питань сприятиме удосконаленню ОНП.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

- Наявні у ЗВО умови створюють позитивні перспективи для розвитку та вдосконалення ОНП. Спрямовані на поліпшення заходи будуть залежати від отриманих результатів навчання та захисту дисертаційних робіт. Серед них:
- покращення матеріально-технічної бази організації навчального процесу, у т. ч. програмного забезпечення й технічного оснащення, збагачення інформаційних ресурсів освітнього процесу;
  - розширення прав і можливостей структур самоврядування здобувачів, підвищення їх ролі у виховному процесі;
  - розширення міжнародної співпраці й академічної мобільності здобувачів та їхніх наукових керівників;
  - корегування змісту дисциплін згідно з новими вимогами до захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії з історії;
  - активізація залучення фахівців з вітчизняних та іноземних інституцій до викладання на ОНП;
  - пошук можливостей здійснення спільних проєктів з освітніми організаціями та фондами, які надають фінансову допомогу для реалізації своїх проєктів;
  - збільшення можливостей для публікацій НПП та аспірантами результатів своїх наукових досліджень.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Бойчук Юрій Дмитрович

Дата: 22.05.2023 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів	навчальна дисципліна	<i>032 РП Філософські фундації 2022.pdf</i>	MjyVLQN4FcULY7yaS W8U/HAHItR3NHp OSKZEoqBRgtc=	Аудиторії (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29) Наукова бібліотека (м. Харків, вул. Алчевських, 29). Мультимедійні кабінети (екран, мультимедійний проектор) (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29). Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle; електронний репозитарій ХНПУ імені Г.С.Сковороди (https://dspace.hnpu.edu.ua/home)
Сучасна історіографія	навчальна дисципліна	<i>032 РП Сучасна історіографія 2022.pdf</i>	9wK/TAk9gBQWU5 V17a8suUQ/EoTHed I33LWoiB8RHl4=	Аудиторії (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29). Наукова бібліотека (м. Харків, вул. Алчевських, 29). Мультимедійні кабінети (екран, мультимедійний проектор) (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29). Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle; електронний репозитарій ХНПУ імені Г.С.Сковороди (https://dspace.hnpu.edu.ua/home)
Архівознавство в Україні	навчальна дисципліна	<i>032 РП Архівознавство 2022.pdf</i>	7eZhotTvCj8gKADT Dq6or6iC4xRhFI7ro IXBwGICCaK=	Аудиторії (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29). Наукова бібліотека (м. Харків, вул. Алчевських, 29). Мультимедійні кабінети (екран, мультимедійний проектор) (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29). Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle; електронний репозитарій ХНПУ імені Г.С.Сковороди (https://dspace.hnpu.edu.ua/home)
Теорія та методологія історії	навчальна дисципліна	<i>032 РП Теорія та методологія історії 2022.pdf</i>	LEgGb/2XObM2ncZ q4XV5brhRQZ2S5b4 ePHbqkNQLp5A=	Аудиторії (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29). Наукова бібліотека (м. Харків, вул. Алчевських, 29). Мультимедійні кабінети (екран, мультимедійний проектор) (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29). Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle; електронний репозитарій ХНПУ імені Г.С.Сковороди (https://dspace.hnpu.edu.ua/home)
Організація науково-дослідної роботи	навчальна дисципліна	<i>032 РП Організація НДР.pdf</i>	RcifrvH413wm01BuF wTaNPsj6hiMgFO1A	Аудиторії (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29).

			VPvtY3UxY=	Наукова бібліотека (м. Харків, вул. Алчевських, 29). Мультимедійні кабінети (екран, мультимедійний проектор) (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29). Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle; електронний репозитарій ХНПУ імені Г.С.Сковороди (https://dspace.hnpu.edu.ua/home)
Міжнародні гранти та академічна мобільність	навчальна дисципліна	<i>032 РП Міжнар. гранти 2022.pdf</i>	EWpCFxWMtQKJW vspxwKe7LadgGRcO XGumggDn2zVxcc=	Аудиторії (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29). Наукова бібліотека (м. Харків, вул. Алчевських, 29). Мультимедійні кабінети (екран, мультимедійний проектор) (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29). Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle; електронний репозитарій ХНПУ імені Г.С.Сковороди (https://dspace.hnpu.edu.ua/home)
Науково-викладацька практика	практика	<i>032 РП Науково-викладацька практика 2022.pdf</i>	Iq6Dnb6x+g4LfAi/eF ak/1QwCbrogryufdOK Q+5I9lQE=	Аудиторії (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29). Наукова бібліотека (м. Харків, вул. Алчевських, 29). Мультимедійні кабінети (екран, мультимедійний проектор) (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29). Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle; електронний репозитарій ХНПУ імені Г.С.Сковороди (https://dspace.hnpu.edu.ua/home)
Академічно і професійно орієнтоване спілкування (англійська мова)	навчальна дисципліна	<i>032 РП АПОС (англійська мова) 2022.pdf</i>	JkS+l7O3dA6Locm1 AodZv/4+OY4t2GDR J9T4UPfqreU=	Аудиторії (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29). Наукова бібліотека (м. Харків, вул. Алчевських, 29). Мультимедійні кабінети (екран, мультимедійний проектор) (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29). Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle; електронний репозитарій ХНПУ імені Г.С.Сковороди (https://dspace.hnpu.edu.ua/home)
Академічно і професійно орієнтоване спілкування (німецька мова)	навчальна дисципліна	<i>032 РП АПОС (німецька мова) 2022.pdf</i>	EAJocBOyJUqQig8j/ Xj7oG8cTM4YtHJ22 bwjB/NzvrQ=	Аудиторії (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29). Наукова бібліотека (м. Харків, вул. Алчевських, 29). Мультимедійні кабінети (екран, мультимедійний проектор) (навчальний корпус, м. Харків, вул. Алчевських, 29). Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle; електронний репозитарій ХНПУ імені Г.С.Сковороди (https://dspace.hnpu.edu.ua/home)

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
29530	Сєряков Сергій Олегович	доцент, Основне місце роботи	Історії і права	Диплом спеціаліста, Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С.Сковороди, рік закінчення: 1998, спеціальність: 030301 Історія, Диплом кандидата наук ДК 025712, виданий 13.10.2004, Аттестат доцента 02ДЦ 013622, виданий 19.10.2006	24	Міжнародні гранти та академічна мобільність	Координатор міжнародних грантових проєктів: «Walka o niepodległość: wymiary polski i ukraiński (lata 1914–1921)» (2018), «Генрик Юзевський і його бачення польсько-українських стосунків» (2018); «Гадяцька унія і її місце в історії польсько-українських відносин» (2019); «Bitwa warszawska 1920 r. na tle stosunków polsko-ukraińskich» (2020). 2. Учасник міжнародних грантових проєктів: «Wspólne zagadnienia historii Polski i Ukrainy w ujęciu młodych naukowców» (2018), «Polska i ukraińska spuścizna kulturalna na terenach Słobożańszczyzny: specyfika narodowa i wpływ wzajemne» (2019). Підвищення кваліфікації: Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка. Суми, 5.04–14.05.2021 (свідоцтво № 0212510/001806-21 від 14 травня 2021 р.). Види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка є визнанням кваліфікації, відповідної спеціальності: 3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії, в тому числі видані у співавторстві: 1. Tentatives d'ouvrir à Jarosław une académie

de chevalerie : réponse aux nouveaux défis éducatifs venus de France? Bulletin du Centre de recherche du château de Versailles. 2021 - mis en ligne le 26 avril 2021, consulté le 13 juin 2021. URL : <http://journals.openedition.org/crcv/19462> ; DOI : <https://doi.org/10.4000/crcv.19462>.

2. The image of Polish and Pomeranian history up to the XII century in contemporary Ukrainian historiography. Poland, Pomerania and Their Neighbours' Shaping of Medieval European Civilisation (10th-12th centuries) / red. S.Rosik. Wrocław, 2020. S. 327–342. <http://europacentralis.eu/wpcontent/uploads/2021/04/POLAND-POMERANIA.pdf> (у співавт.)

3. Obraz burs muzycznych Towarzystwa Jezusowego w historiografii polskiej XIX i pierwszej połowy XX wieku. *Universalia et Particularia. Ars et praxis Societatis Jesu in Polonia*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Sub Lupa, 2018. S. 451–468. (у співавт.).

7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад або наявність не менше п'яти офіційних відгуків на дисертації: Офіційний опонент: Ластовець Наталія Олександрівна «Життя та діяльність представників українських дипломатичних місій 1918–1921 рр.» (ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2018).

8) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проєкту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або

іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах: «Walka o niepodległość: wymiary polski i ukraiński (lata 1914–1921)» (2018), «Bitwa warszawska 1920 r. na tle stosunków polsko-ukraińskich» (2020).

15) наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики:

1. Освітня трансформація Львівської єзуїтської школи в 1660-х рр.: міфи і реальність. Дриновський збірник. Софія-Харків, 2018. Т. XI. С. 30–39.
2. Поляки Харківщини на тлі радянського тоталітарного режиму. Т.1. Долі поляків Харківщини у роки більшовицьких репресій в Україні. Збірник документів / за ред. Т. М. Коваленко, С.О. Серякова / передмова С.О. Серякова. Харків: Золоті сторінки, 2020.
3. Серяков С. Передмова. Варшавська битва 1920 р. на тлі польсько-українських відносин: Матеріали міжнародного круглого столу (Харків, 9 жовтня 2020 р.) / за ред. С. О. Серякова. Харків, 2020. С. 4–10.
4. Seryakov S. The Image of the Jesuit School Theatre in the Polish Historiography of the 19th–20th Centuries. Jesuit Culture between Texts and Arts / ed. by M. Lisecka. Toruń, 2021. P. 73–84.
5. Поляки Харківщини на тлі радянського тоталітарного режиму. Т. 2. Долі поляків Харківщини у роки «Великого терору». Збірник документів / за ред. Т. М. Коваленко, С. О. Серякова / передмова С. О. Серякова. Харків: ФОП Панов А.М., 2021.

15) керівництво ... постійно діючим студентським

						науковим гуртком / проблемною групою...: Керівництво міждисциплінарним студентським науковим семінаром «Terra Sarmatiae». 20) участь у професійних та/або громадських об'єднаннях за спеціальністю (освітньою програмою): Член Харківського історико-філологічного товариства.	
134412	Богдашина Олена Миколаївна	професор, Основне місце роботи	Історії і права	Диплом доктора наук ДД 000303, виданий 22.12.2011, Диплом кандидата наук КН 004339, виданий 29.12.1993, Атестат доцента ДЦАЕ 001053, виданий 24.12.1998, Атестат професора 12ІП 008465, виданий 25.01.2013	34	Теорія та методологія історії	Підвищення кваліфікації: 1. Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego, Radom. 20.06–30.06.2022 (sert. WFP/1001/58/22 від 30.06.2022). 2. Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. Харків, 15.04–15.06.2019 (свідоцтво № 173 від 15.06.2019). 3. Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza. Przeworsk, 3–18.04.2018 (cert. №IFC-WCCG/WK/2018-100 від 18.04.2018). Види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка є визнанням кваліфікації, відповідної спеціальності: 1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection: 1. Wpływ myśli Jerzego Maternickiego na współczesną historiografię ukraińską. Przegląd Nauk Historycznych. 2020. №1. S.279–290. (пол. мовою, Scopus) 2. Аналіз жіночої теми у творчій спадщині О. П. Довженка (за матеріалами кінохроніки «Україна в огні»). Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди.

X., 2018. Вип. 54. С. 126–131. (співавт. Дразман І.).

3. Життєва драма Лесі Українки в родинному листуванні Косачів-Драгоманових
Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Х., 2018. Вип. 54. С. 151–156. (співавт. Осіпов О.)

4. Нова праця з історіографії біографістики [Рец. на кн.: Вовк О. І. Постать Василя Каразіна в історіографії; наук. ред. С. М. Куделко. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 328 с.].
Історіографічні дослідження в Україні. К., 2018. Вип. 28. С. 396–399.

5. Становлення вченого та громадянина: дитячі та юнацькі роки Ярослава Дашкевича.
Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2018. Вип. 55. С. 41–46 (співавт. Сопельняк А. С.)

6. М. М. Ковалевский: особенности интеграции ученого в мировое научное сообщество.
Харківський історіографічний збірник. Харків, 2018. Вип.17. С.16–26.

7. Методология и методика історичних досліджень В. П. Бузескула. Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2020. №57. С. 137–143.

8. Маловідомі епізоди з життя М. М. Ковалевського.
Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2020. №58. С. 15–23.

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії, в тому числі видані у співавторстві:
Под пресом большевистской идеологии:
украинские историки

в конце 1920-х – начале 1930-х гг. Масавья рэпрэсіі ў СССР у гістарычных даследаваннях і калектыўнай памяці / Пад рэд. д-ра гіст. н. А. Смаленчука і канд. гіст. н. А. Кандрацюк. Мінск, 2018. С. 124–138.

6) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня: а) Китиченко Тетяна Сергіївна «Розвиток історичного джерелознавства в Україні (1840-ві – 1920-ті рр.)» (ЗНУ, 2018); в) Полупанов Дмитро Сергійович «Білогвардійський режим П. М. Врангеля у Криму (квітень – листопад 1920 р.)» (ЗНУ, 2021).

7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад або наявність не менше п'яти офіційних відгуків на дисертації: Кириченко Максим Іванович «Східнослов'янські сіверяни (VIII–XI ст.) в джерелах та історіографії» (ДНУ ім. О. Гончара, 2019).

8) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах. Член редколегій 2-х фахових журналів (до березня 2019 р.): «Харківський історіографічний збірник» та Збірник наукових праць / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Сер. Історія та географія.

12) наявність науково-популярних та/або

консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики:

1. Роль комунікативних практик В. Б. Антоновича у формуванні власної наукової школи (кінець 70-х – 80-ті рр. XIX ст.). Дриновский сборник. Софія-Харків, 2019. Т. XII. С. 251–260.
2. Між старим і новим: Росія на роздоріжжі (життя революційного Петрограду за спогадами М. Д. Врангель). 1918 рік в історії Центрально-Східної Європи: до 100-річчя проголошення незалежності УНР та 100-річчя відродження Польської державності. Харків, 2019. С. 153–162. (співавт. Полупанов Д. С.).
3. Становлення української державності у «Моїх споминах про недавнє минуле» Д. І. Дорошенка. Українське державотворення: історичний аспект (до 100-річчя Акту Злуки). Збірник / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2019. С. 5–8.
4. Революції VS реформи в європейських державах в оцінці М. М. Ковалевського. Українське державотворення: історичний аспект / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Мат. конф. Харків, 2020. С. 8–13.
5. Харківський класичний університет і Харківський інститут народної освіти: проблеми спадкоємності (історіографічні сюжети): до 100-річчя реформи університетської освіти в Україні. *Universum Historiae et Archeologiae*. Дніпро, 2020. Т. 3(28). Вип. 1. С. 16–27. (співавт. С. М. Куделко).
6. Ставлення М. П. Драгоманова до релігії та церкви. *Studia*

slobozhanica. Mat. Всеукраїнської науково-методичної конференції «Слобожанський гуманітарій-2020», 27 жовтня 2020 р. Харків, 2020. С. 2–7. (Вісник виставково-музейного центру ХНТУСГ імені Петра Василенка. Вип. 6)

7. Відносини Лесі Українки та Олени Пчілки у родинному листуванні. Ідеологія національної аристократії (на пошану 150-річчя від дня народження Лесі Українки): збірник наукових праць за матеріалами всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 25–26 лютого 2021 року / наук. ред. Т. Єщенко. Львів, 2021. С. 277–283.

8. Максим Ковалевський: недомальований портрет (замість передмови) Максим Макси-мович Ковалевський : біобібліогр. покажч. / авт. передм., уклад. проф. О. М. Богдашина ; бібліогр. ред. С. Б. Глибицька. Харків : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. С. 10–16; Максим Ковалевский: недорисованный портрет (вместо предисловия). Максим Максимович Ковалевский : биобиблиогр. указ. / авт. предисл., сост. Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2021. С. 17–23; Maxime Kovalevsky: un portrait inachevé (au lieu d'une préface). Maxime Kovalevsky: Index biobibliogr. / auteur de la préface, aut. prof. O. M. Bohdashyna ; bibl. réd. S. B. Glibitska. Kharkiv: Université nationale V. N. Karazin de Kharkiv, 2021. P. 24–30; Maxim Kovalevsky: an unfinished portrait (instead of a preface). Maxim Kovalevsky : biobibliogr. index / author of the foreword, comp. prof. O. M. Bohdashyna ; bibliogr. ed. S. B. Glibitska. Kharkiv : V. N. Karazin Kharkiv National

University, 2021. P. 31–37.

9. Упор. : Максим Максимович Ковалевський : біобібліогр. покажч. / авт. передм., уклад. проф. О. М. Богдашина ; бібліогр. ред. С. Б. Глибиць-ка. Харків : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 196 с. = Максим Максимович Ковалевский : библиогр. указ. / авт. предисл., сост. Е. Н. Богдашина. Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2021. 196 с. = Maxime Kovalewsky : Index biobibliogr. / auteur de la préface, aut. prof. O. M. Bohdashyna ; bibl. réd. S. B. Glibitska. Kharkiv : Université nationale V. N. Karazin Kharkiv, 2021. 196 p. = Maxim Kovalevsky : biobibliogr. index / author of the foreword, comp. prof. O. M. Bohdashyna; bibliogr. ed. S. B. Glibitska. Kharkiv : V. N. Karazin Kharkiv National University, 2021. 196 p.

10. Академічне письмо: позитивістські традиції та сучасні наукові вимоги. Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід: збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 12–13 травня 2022 року) / за ред. О. М. Семенов. Суми, 2022. С. 13–16.

14) організаційна робота у закладах освіти (наукових установах) на посадах керівника (заступника керівника) закладу освіти/ інституту/ факультету/ відділення / філії/ кафедри, гаранта освітньої програми або іншого відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти, наукову або творчу діяльність підрозділу/гаранта освітньої програми/відділу/ навчально-методичного управління (відділу) /лабораторії/іншого навчально-наукового (інноваційного) структурного

						<p>підрозділу/ вченого секретаря закладу освіти (факультету, інституту)/відповідального секретаря приймальної комісії та його заступника (тривалістю не менше трьох років): гарант ОНП-032.</p> <p>15) керівник (постійно діючого студентсько-аспірантського) історіографічного гуртка.</p> <p>19) участь у професійних та/або громадських об'єднаннях за спеціальністю (освітньою програмою): Член УТОПІК (Українське товариство охорони пам'яток історії та культури).</p>	
134412	Богдашина Олена Миколаївна	професор, Основне місце роботи	Історії і права	<p>Диплом доктора наук ДД 000303, виданий 22.12.2011,</p> <p>Диплом кандидата наук КН 004339, виданий 29.12.1993,</p> <p>Атестат доцента ДЦАЕ 001053, виданий 24.12.1998,</p> <p>Атестат професора 12ПР 008465, виданий 25.01.2013</p>	34	Архівознавство в Україні	<p>Підвищення кваліфікації: Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. Харків, 15.04–15.06.2019. (свідоцтво № 173 від 15.06.2019).</p> <p>Види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка є визнанням кваліфікації, відповідної спеціальності:</p> <p>1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection:</p> <p>1. Wpływ myśli Jerzego Maternickiego na współczesną historiografię ukraińską. Przegląd Nauk Historycznych. 2020. №1. S.279–290. (пол. мовою, Scopus)</p> <p>2. Аналіз жіночої теми у творчій спадщині О. П. Довженка (за матеріалами кінохроніки «Україна в огні»). Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Х., 2018. Вип. 54. С. 126–131. (співавт. Дразман І.).</p> <p>3. Життєва драма Лесі Українки в родинному листуванні Косачів-Драгоманових Збірник наукових</p>

праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Х., 2018. Вип. 54. С. 151–156. (співавт. Осіпов О.)

4. Становлення вченого та громадянина: дитячі та юнацькі роки Ярослава Дашкевича. Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2018. Вип. 55. С. 41–46 (співавт. Сопельняк А. С.)

5. М. М. Ковалевский: особенности интеграции ученого в мировое научное сообщество. Харківський історіографічний збірник. Харків, 2018. Вип. 17. С. 16–26.

6. Маловідомі епізоди з життя М. М. Ковалевського. Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2020. №58. С. 15–23.

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії, в тому числі видані у співавторстві: Под прессом большевистской идеологии: украинские историки в конце 1920-х – начале 1930-х гг. Масовья рэпрэсі ў СССР у гістарычных даследаваннях і калектыўнай памяці / Пад рэд. д-ра гіст. н. А. Смаленчука і канд. гіст. н. А. Кандрацюк. Мінск, 2018. С. 124–138.

6) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня: а) Китиченко Тетяна Сергіївна «Розвиток історичного джерелознавства в Україні (1840-ві – 1920-ті рр.)» (ЗНУ, 2018); в) Полупанов Дмитро Сергійович «Білогвардійський режим П. М. Врангеля у Криму (квітень – листопад 1920 р.)» (ЗНУ, 2021).

7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад або наявність не менше п'яти офіційних відгуків на дисертації: Кириченко Максим Іванович «Східнослов'янські сіверяни (VIII–XI ст.) в джерелах та історіографії» (ДНУ ім. О. Гончара, 2019).

8) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах. Член редколегій 2-х фахових журналів (до березня 2019 р.): «Харківський історіографічний збірник» та Збірник наукових праць / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Сер. Історія та географія.

12) наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики:

1. Пам'яті дорогого Вчителя (до 100-річчя з дня народження І. К. Рибалки). Іван Климентійович Рибалка: життя, творчість, дослідження: Мат. наукових читань пам'яті професора І. К. Рибалки. Харків, 2019. С. 10–11.
2. Роль комунікативних практик В. Б. Антоновича у формуванні власної наукової школи (кінець 70-х – 80-ті рр. XIX ст.). Дриновский сборник. Софія-Харків, 2019. Т. XII. С. 251–260.
3. Між старим і новим: Росія на роздоріжжі

(життя революційного Петрограду за спогадами М. Д. Врангель). 1918 рік в історії Центрально-Східної Європи: до 100-річчя проголошення незалежності УНР та 100-річчя відродження Польської державності. Харків, 2019. С. 153–162. (співавт. Полупанов Д. С.).

4. Становлення української державності у «Моїх споминах про недавнє минуле» Д. І. Дорошенка. Українське державотворення: історичний аспект (до 100-річчя Акту Злуки). Збірник / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2019. С. 5–8.

5. Василь Якович Білоцерківський (некролог). Харківський архівіст: наук.-інф. вісник. 2018–2019 рр. Харків, 2020. С. 240–242.

6. Харківський класичний університет і Харківський інститут народної освіти: проблеми спадкоємності (історіографічні сюжети): до 100-річчя реформи університетської освіти в Україні. *Universum Historiae et Archeologiae*. Дніпро, 2020. Т. 3(28). Вип. 1. С. 16–27. (співавт. С. М. Куделко).

7. Відносини Лесі Українки та Олени Пчілки у родинному листуванні. Ідеологія національної аристократії (на пошану 150-річчя від дня народження Лесі Українки): збірник наукових праць за матеріалами всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 25–26 лютого 2021 року / наук. ред. Т. Єщенко. Львів, 2021. С. 277–283.

8. Максим Ковалевський: недомальований портрет (замість передмови) Максим Максимович Ковалевський :

біобібліогр. покажч. / авт. передм., уклад. проф. О. М. Богдашина ; бібліогр. ред. С. Б. Глибицька. Харків : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. С. 10–16; Максим Ковалевский: недорисованный портрет (вместо предисловия). Максим Максимович Ковалевский : биобиблиогр. указ. / авт. предисл., сост. Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2021. С. 17–23; Maxime Kovalevsky: un portrait inachevé (au lieu d'une préface). Maxime Kovalevsky: Index biobibliogr. / auteur de la préface, aut. prof. O. M. Bohdashyna ; bibl. réd. S. B. Glibitska. Kharkiv: Université nationale V. N. Karazin de Kharkiv, 2021. P. 24–30; Maxim Kovalevsky: an unfinished portrait (instead of a preface). Maxim Kovalevsky : biobibliogr. index / author of the foreword, comp. prof. O. M. Bohdashyna ; bibliogr. ed. S. B. Glibitska. Kharkiv : V. N. Karazin Kharkiv National University, 2021. P. 31–37.

9. Упор. : Максим Максимович Ковалевський : біобібліогр. покажч. / авт. передм., уклад. проф. О. М. Богдашина ; бібліогр. ред. С. Б. Глибиць-ка. Харків : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 196 с. = Максим Максимович Ковалевский : биобиблиогр. указ. / авт. предисл., сост. Е. Н. Богдашина. Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2021. 196 с. = Maxime Kovalevsky : Index biobibliogr. / auteur de la préface, aut. prof. O. M. Bohdashyna ; bibl. réd. S. B. Glibitska. Kharkiv : Université nationale V. N. Karazin Kharkiv, 2021. 196 p. = Maxim Kovalevsky : biobibliogr. index / author of the foreword, comp. prof. O. M. Bohdashyna; bibliogr. ed. S. B. Glibitska. Kharkiv : V. N. Karazin Kharkiv National University, 2021. 196 p.

10. Академічне

						<p>письмо: позитивістські традиції та сучасні наукові вимоги. Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід: збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 12–13 травня 2022 року) / за ред. О. М. Семеног. Суми, 2022. С. 13–16.</p> <p>14) організаційна робота у закладах освіти (наукових установах) на посадах керівника (заступника керівника) закладу освіти/ інституту/ факультету/відділення / філії/ кафедри, гаранта освітньої програми або іншого відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти, наукову або творчу діяльність підрозділу/гаранта освітньої програми/відділу/ навчально-методичного управління (відділу) /лабораторії/іншого навчально-наукового (інноваційного) структурного підрозділу/ вченого секретаря закладу освіти (факультету, інституту)/відповідального секретаря приймальної комісії та його заступника (тривалістю не менше трьох років): гарант ОНП 032 Історія та археологія.</p> <p>15) керівник (постійно діючого студентсько-аспірантського) історіографічного гуртка.</p> <p>19) Участь у професійних та/або громадських об'єднаннях за спеціальністю (освітньою програмою): Член УТОШК (Українське товариство охорони пам'яток історії та культури).</p>	
29530	Серяков Сергій Олегович	доцент, Основне місце роботи	Історії і права	Диплом спеціаліста, Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С.Сковороди, рік закінчення: 1998, спеціальність: 030301 Історія,	24	Сучасна історіографія	Підвищення кваліфікації: Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка. Суми, 5.04–14.05.2021 (свідоцтво № 0212510/001806-21 від 14 травня 2021 р.). Види і результати

Диплом
кандидата наук
ДК 025712,
виданий
13.10.2004,
Атестат
доцента 02ДЦ
013622,
виданий
19.10.2006

професійної діяльності особи за спеціальністю, яка є визнанням кваліфікації, відповідної спеціальності:
3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії, в тому числі видані у співавторстві:
1. Tentatives d'ouvrir à Jarosław une académie de chevalerie : réponse aux nouveaux défis éducatifs venus de France? Bulletin du Centre de recherche du château de Versailles. 2021 - mis en ligne le 26 avril 2021, consulté le 13 juin 2021. URL : <http://journals.openedition.org/crcv/19462> ; DOI : <https://doi.org/10.4000/crcv.19462>.
2. The image of Polish and Pomeranian history up to the XII century in contemporary Ukrainian historiography. Poland, Pomerania and Their Neighbours' Shaping of Medieval European Civilisation (10th-12th centuries) / red. S. Rosik. Wrocław, 2020. S. 327–342. <http://europacentralis.eu/wpcontent/uploads/2021/04/POLAND-POMERANIA.pdf> (у співавт.)
3. Obraz burs muzycznych Towarzystwa Jezusowego w historiografii polskiej XIX i pierwszej połowy XX wieku. Universalia et Particularia. Ars et praxis Societatis Jesu in Polonia. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Sub Lupa, 2018. S. 451–468. (у співавт.).
7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад або наявність не менше п'яти офіційних відгуків на дисертації:
Офіційний опонент: Ластовець Наталія Олександрівна «Життя та діяльність представників українських

дипломатичних місій 1918–1921 рр.» (ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2018).

8) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах: «Walka o niepodległość: wymiary polski i ukraiński (lata 1914–1921)» (2018), «Bitwa warszawska 1920 r. na tle stosunków polsko-ukraińskich» (2020).

10) участь у міжнародних наукових проектах: «Walka o niepodległość: wymiary polski i ukraiński (lata 1914–1921)» (2018), «Wspólne zagadnienia historii Polski i Ukrainy w ujęciu młodych naukowców» (2018), «Polska i ukraińska spuścizna kulturalna na terenach Słobożańszczyzny: specyfika narodowa i wpływy wzajemne» (2019). «Bitwa warszawska 1920 r. na tle stosunków polsko-ukraińskich» (2020).

12) наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики:

1. Освітня трансформація Львівської єзуїтської школи в 1660-х рр.: міфи і реальність. Дриновський збірник. Софія-Харків, 2018. Т. XI. С. 30–39.

2. Поляки Харківщини на тлі радянського тоталітарного режиму. Т.1. Доля поляків Харківщини у роки більшовицьких репресій в Україні. Збірник документів / за ред. Т. М. Коваленко, С.О. Серякова / передмова С.О. Серякова. Харків:

							<p>Золоті сторінки, 2020. 3. Серяков С. Передмова. Варшавська битва 1920 р. на тлі польсько-українських відносин: Матеріали міжнародного круглого столу (Харків, 9 жовтня 2020 р.) / за ред. С. О. Серякова. Харків, 2020. С. 4–10. 4. Seryakov S. The Image of the Jesuit School Theatre in the Polish Historiography of the 19th–20th Centuries. Jesuit Culture between Texts and Arts / ed. by M. Lisecka. Toruń, 2021. P. 73–84. 5. Поляки Харківщини на тлі радянського тоталітарного режиму. Т. 2. Доля поляків Харківщини у роки «Великого терору». Збірник документів / за ред. Т. М. Коваленко, С. О. Серякова / передмова С. О. Серякова. Харків: ФОП Панов А.М., 2021. 15) керівництво міждисциплінарним студентським науковим семінаром «Terra Sarmatiae». 20) участь у професійних та/або громадських об'єднаннях за спеціальністю (освітньою програмою): Член Харківського історико-філологічного товариства.</p>
134412	Богдашина Олена Миколаївна	професор, Основне місце роботи	Історії і права	<p>Диплом доктора наук ДД 000303, виданий 22.12.2011, Диплом кандидата наук КН 004339, виданий 29.12.1993, Атестат доцента ДЦАЕ 001053, виданий 24.12.1998, Атестат професора 12ПР 008465, виданий 25.01.2013</p>	34	Сучасна історіографія	<p>Підвищення кваліфікації: Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. Харків, 15.04–15.06.2019. (свідоцтво № 173 від 15.06.2019). Види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка є визнанням кваліфікації, відповідної спеціальності: 1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core</p>

Collection:

1. 1. Wpływ myśli Jerzego Maternickiego na współczesną historiografię ukraińską. Przegląd Nauk Historycznych. 2020. №1. S.279–290. (пол. мовою, Scopus)
2. Аналіз жіночої теми у творчій спадщині О. П. Довженка (за матеріалами кінохроніки «Україна в огні»). Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Х., 2018. Вип. 54. С. 126–131. (співавт. Дразман І.).
3. Роль М. І. Костомарова у формуванні та розповсюдженні української національної ідеї (1857–1885 рр.). Історіографічні дослідження в Україні. К., 2018. Вип. 28. С. 68–80.
4. Нова праця з історіографії біографістики [Рец. на кн.: Вовк О. І. Постать Василя Каразіна в історіографії; наук. ред. С. М. Куделко. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 328 с.]. Історіографічні дослідження в Україні. К., 2018. Вип. 28. С. 396–399.
5. Становлення вченого та громадянина: дитячі та юнацькі роки Ярослава Дашкевича. Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2018. Вип. 55. С. 41–46 (співавт. Сопельняк А. С.)
6. Василь Якович Білоцерківський (некролог) . Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2019. №56. С. 126–127. (співавт. Куделко С. М.).
7. 7. Методология и методика історичних досліджень В. П. Бузескула. Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2020. №57. С. 137–143.

3) наявність виданого підручника чи

навчального посібника (включаючи електронні) або монографії, в тому числі видані у співавторстві:
Под прессом большевистской идеологии: украинские историки в конце 1920-х – начале 1930-х гг. Масавья рэпрэсіі ў СССР у гістарычных даследаваннях і калектыўнай памяці / Пад рэд. д-ра гіст. н. А. Смалецчука і канд. гіст. н. А. Кандрацюк. Мінск, 2018. С. 124–138.

б) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня:

а) Китиченко Тетяна Сергіївна «Розвиток історичного джерелознавства в Україні (1840-ві – 1920-ті рр.)» (ЗНУ, 2018);

б) Полупанов Дмитро Сергійович «Білогвардійський режим П. М. Врангеля у Криму (квітень – листопад 1920 р.)» (ЗНУ, 2021).

7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад або наявність не менше п'яти офіційних відгуків на дисертації: Кириченко Максим Іванович «Східнослов'янські сіверяни (VIII–XI ст.) в джерелах та історіографії» (ДНУ ім. О. Гончара, 2019).

8) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проєкту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах. Член редколегій 2-х

фахових журналів (до березня 2019 р.): «Харківський історіографічний збірник» та Збірник наукових праць / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Сер. Історія та географія.

12) наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики:

1. Пам'яті дорогого Вчителя (до 100-річчя з дня народження І. К. Рибалки). Іван Климентійович Рибалка: життя, творчість, дослідження: Мат. наукових читань пам'яті професора І. К. Рибалки. Харків, 2019. С. 10–11.
2. Роль комунікативних практик В. Б. Антоновича у формуванні власної наукової школи (кінець 70-х – 80-ті рр. XIX ст.). Дриновский сборник. Софія-Харків, 2019. Т. XII. С. 251–260.
3. Василь Якович Білоцерківський (некролог). Харківський архівіст: наук.-інф. вісник. 2018–2019 рр. Харків, 2020. С. 240–242.
4. Харківський класичний університет і Харківський інститут народної освіти: проблеми спадкоємності (історіографічні сюжети): до 100-річчя реформи університетської освіти в Україні. *Universum Historiae et Archeologiae*. Дніпро, 2020. Т. 3(28). Вип. 1. С. 16–27. (співавт. С. М. Куделко).
5. Козацька старшина середини XVII – початку XVIII ст. в оцінці В. Б. Антоновича та М. С. Грушевського. IV Всеукраїнські наукові читання, присвячені 165-річчю від дня народження Д. І. Яворницького, 6 листопада 2020 р.: тези доповідей. Дніпро, 2020. С. 62–65.
6. Максим

Ковалевський: недомальований портрет (замість передмови) Максим Максимович
Ковалевський : біобібліогр. покажч. / авт. передм., уклад. проф. О. М. Богдашина ; бібліогр. ред. С. Б. Глибицька. Харків : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. С. 10–16;
Максим Ковалевский: недорисованный портрет (вместо предисловия). Максим Максимович Ковалевский : биобиблиогр. указ. / авт. предисл., сост. Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2021. С. 17–23; Maxime Kovalevsky: un portrait inachevé (au lieu d'une préface). Maxime Kovalevsky: Index biobibliogr. / auteur de la préface, aut. prof. O. M. Bohdashyna ; bibl. réd. S. B. Glibitska. Kharkiv: Université nationale V. N. Karazin de Kharkiv, 2021. P. 24–30; Maxim Kovalevsky: an unfinished portrait (instead of a preface). Maxim Kovalevsky : biobibliogr. index / author of the foreword, comp. prof. O. M. Bohdashyna ; bibliogr. ed. S. B. Glibitska. Kharkiv : V. N. Karazin Kharkiv National University, 2021. P. 31–37.
7. Упор. : Максим Максимович Ковалевський : біобібліогр. покажч. / авт. передм., уклад. проф. О. М. Богдашина ; бібліогр. ред. С. Б. Глибицька. Харків : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 196 с. =Максим Максимович Ковалевский : биобиблиогр. указ. / авт. предисл., сост. Е. Н. Богдашина. Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2021. 196 с. = Maxime Kovalevsky : Index biobibliogr. / auteur de la préface, aut. prof. O. M. Bohdashyna ; bibl. réd. S. B. Glibitska. Kharkiv : Université nationale V. N. Karazin Kharkiv, 2021. 196 p. = Maxim Kovalevsky : biobibliogr. index / author of the foreword, comp. prof. O. M.

						<p>Bohdashyna; bibliogr. ed. S. B. Glibitska. Kharkiv : V. N. Karazin Kharkiv National University, 2021. 196 p.</p> <p>13) Академічне письмо: позитивістські традиції та сучасні наукові вимоги. Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід: збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 12–13 травня 2022 року) / за ред. О. М. Семенов. Суми, 2022. С. 13–16.</p> <p>14) організаційна робота у закладах освіти (наукових установах) на посадах керівника (заступника керівника) закладу освіти/ інституту/ факультету/відділення / філії/ кафедри, гаранта освітньої програми або іншого відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти, наукову або творчу діяльність підрозділу/гаранта освітньої програми/відділу/ навчально-методичного управління (відділу) /лабораторії/іншого навчально-наукового (інноваційного) структурного підрозділу/ вченого секретаря закладу освіти (факультету, інституту)/відповідального секретаря приймальної комісії та його заступника (тривалістю не менше трьох років): гарант ОНП 032 Історія та археологія.</p> <p>15) керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком / проблемною групою: Керівник (постійно діючого студентсько-аспірантського) історіографічного гуртка.</p> <p>19) участь у професійних та/або громадських об'єднаннях за спеціальністю (освітньою програмою): Член УТОПІК (Українське товариство охорони пам'яток історії та культури).</p>
--	--	--	--	--	--	---

4422	Щебликіна Таміла Анатоліївна	професор, Основне місце роботи	Іноземної філології	<p>Диплом спеціаліста, Харківський державний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, рік закінчення: 1999, спеціальність: 030502 Англійська мова, Диплом доктора наук ДД 006495, виданий 27.04.2017, Диплом кандидата наук ДК 014285, виданий 10.04.2002, Атестат доцента ДЦ 006938, виданий 17.04.2003</p>	24	Академічно і професійно орієнтоване спілкування (англійська мова)	<p>Підвищення кваліфікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teaching Listening lexically. HighDellar/ British Council. Kharkiv, 2019. 2. «Creativity Campus - professional development program «Developing Competence-Based Teaching and Learning for University Teachers in Ukraine»; National University of Kyiv-Mohyla Academy, 2019. <p>Види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка є визнанням кваліфікації, відповідної спеціальності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection: <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування професійної компетентності майбутніх учителів співу у вищій школі КНР: результати аналізу практичного досвіду. Гуманізація навчально-виховного процесу. Слов'янськ, 2019. №4 (96). С. 265–274. (співавт. Джоу Юнь). 2. Авторська модель організації самостійної навчальної діяльності здобувачів вищої педагогічної освіти на основі використання цифрових технологій. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Сер.: Теорія та методика навчання та виховання. Харків, 2020. № 49. С. 113–127. (співавт. Ткачова Н. О., Ткачов А. С.) 4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів
------	------------------------------	--------------------------------	---------------------	--	----	---	--

лекцій/практикумів/м
егодичних вказівок/
рекомендацій /
робочих програм,
інших друкованих
навчально-
методичних праць
загальною кількістю
три найменування:
1. Усі вправи з
граматики англійської
мови. Харків: Торсінг,
2018. 320 с. (у співавт.
Васильєва М.П.,
Безкоровайна О.Л.).
2. English. Усі вправи з
граматики англійської
мови. (Оновлено).
Харків: Торсінг, 2019.
320 с. Перевидання.
Х.: Навчальна
література, 2020. 320
с. (у співавт.
Васильєва М. П.,
Безкоровайна О. Л.).
3. Shcheblykina T. A.
Future Teachers'
Competence Building in
the WebQuest
Application in the
School Educational
Process. / Theory and
Practice of Introduction
of Competence
Approach to Higher
Education in Ukraine.
Monograph. Vienna,
2019. P. 179–189.
(співавт. Tkachov S. I.,
Tkachova N. O.).
4. Shcheblykina T. A.
Higer School Pedagogy
in Tables and Schemes.
Manual. Kharkiv, 2019.
260 p. (співавт.
Zhernovnikova O. A.,
Kalashnikova L. M.,
Zolotukhina S. T.,
Grineva V. M.,
Prokopenko A. I.).
5. Англійська мова за
професійним
спрямуванням.
Навчальний посібник.
Харків, 2020. 139 с.
(співавт. Холодняк О.
В.).
6. Методичні
рекомендації до
написання
академічної
дослідницької роботи:
методичні вказівки по
проведенню
практичних занять з
англійської мови (для
аспірантів денної,
вечірньої та заочної
форм навчання).
Харків, 2018. 104 с.
(співавт. Орлова О. О.)
7. Академічно і
професійно-
орієнтоване
спілкування
(англійська, німецька,
французька):
Методичні
рекомендації для
проведення
семінарських занять,

організації позааудиторної самостійної роботи, підготовки до підсумкової атестації. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2019. 20 с.

6) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня: Чжоу Юнь. Дисертація на присудження ступеня доктора філософії «Формування професійної компетентності в майбутніх учителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти КНР» (наказ МОН від 09.02.2021).

8) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проєкту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах: Науковий керівник науково-дослідної теми кафедри англійської мови ХНПУ імені Г. С. Сковороди «Компаративні, текстологічні та лінгвопоетичні дослідження з метою створення методологічного та методичного забезпечення викладання англійської мови в школі і вищих навчальних закладах».

9) робота у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевих експертних рад у якості експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної

комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/ науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та місцевого самоврядування: Робота у складі експертної ради на електронну версію проекту підручника «Англійська мова (11-й рік навчання, рівень стандарту)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти за шрифтом 111403 від ІМЗО січень-лютий 2019 р. 14) організаційна робота у закладах освіти (наукових установах) на посадах керівника (заступника керівника) закладу освіти/інституту/факультету/відділення / філії/кафедри, гаранта освітньої програми або іншого відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти, наукову або творчу діяльність підрозділу/гаранта освітньої програми/відділу/навчально-методичного управління (відділу)/лабораторії /іншого навчально-наукового (інноваційного) структурного підрозділу/ вченого секретаря закладу освіти (факультету, інституту)/відповідального секретаря приймальної комісії та його заступника (тривалістю не менше трьох років): Завідувач кафедри англійської мови ХНПУ імені Г.С. Сковороди з 1 жовтня 2010 по 30 вересня 2013 та з 12 травня 2016 року(в.о.) і з 15 грудня 2020 р. по теперішній час. 12) наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій:

1. Інтелектуальний потенціал – ключовий фактор формування економіки знань. Інноваційно-інвестиційна стратегія сталого розвитку України: сучасний стан та перспективи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції викладачів, науковців та аспірантів(Харків, 29-31 травня 2018 р.). Харків, 2018. С. 43–47. (співавт. Гузенко Г. М., Радченко Я. Ю.)

2. Структура та зміст вокально-хорової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 10 квітня 2018 р.) / ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Харків, 2018. С. 350–353. (співавт. Джоу Юнь).

3. Гра – найкращий помічник педагога під час навчання англійській мові дітей дошкільного віку. Дошкільний навчальний заклад. Харків, 2019. № 8. С. 9–15. (співавт. Н. О. Піпенко, Н. В. Жук, Т. В. Кравченко).

4. Dragica Lukin. Ефективність використання автентичних відеоматеріалів каналу YOUTUBE у навчанні англійській мові. Інновації у вітчизняній освіті: надбання та стратегічні перспективи розвитку: мат. Міжнар. наук.-практ. конф. науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів та фахівців-практиків (Харків, 29–30 травня 2019 р.). X., 2019. С. 81–86. (співавт. Погорелов М. М.).

5. Історичні передумови розвитку вокально-педагогічної освіти в Китаї. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика:

матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 12 грудня 2019 р.) / ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Харків, 2019. С. 327–330. (співавт. Джоу Юнь).

6. Shcheblykina T. The Role and Places of Folk Songs in the Professional Training of Future Teachers of Singing in China's High Schools. *Stredoevropsky vestnik pro vedu a vyzkum*. Praha, 2019. 2019. NR 8 (60). P. 78–83. (співавт. Dzhou Yun).

7. Інноваційний механізм реалізації маркетингової стратегії з просування екопродуктів на українському ринку. Зміни харчового законодавства в Україні відповідно до вимог ЄС: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (15 грудня 2020 р., м. Харків). Харків, 2020. С. 11–13. (співавт. Кривошеєва Н.М., Гузенко Г.М.).

8. Актуальність цифровізації в інноваційному освітньому середовищі. Інформаційно-ресурсне забезпечення освітнього процесу в умовах діджиталізації суспільства. Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (11 листопада 2020 р.). К., 2020. С. 55–57. (співавт. Кривошеєва Н. М., Гузенко Г. М.).

9. Розвиток освітніх процесів в Україні в контексті суспільних трансформацій. Освітній простір в контексті суспільних трансформацій: виклики сьогодення та пріоритети розвитку: Збірник тез міжнародної науково-практичної інтернет-конференції науковців, викладачів, аспірантів та фахівців-практиків. Харків, 27–29 травня 2020 р. С. 29–35. (співавт. Радченко Л. О., Маренич В. М.).

10. Освітній процес закладів вищої освіти

та конвергентний шлях його здійснення // Синергетична концепція розвитку студентоцентрованого навчання – забезпечення якості вищої освіти: Збірник тез Другої Міжнародної науково-методичної конференції (25 вересня 2020 р.). Харків, 2020. С. 55–58. (співавт. Болотова Т. М.).

11. Shcheblykina T. The use of modern information technologies in the educational process of Chinese students and postgraduates at Ukrainian universities. Education: Modern Discourses. 2020. №2. P. 161–170. (співавт. Trotsko A., Tkachov A., Tkachova N.).

12. Shcheblykina T. Advisory Management in the Field of Higher Education: Directions and Models. Science Rise: Scientific Journal. Estonia, 2020. No3. P. 52–57. (співавт. Marchenko O., Radchenko L., Guzenko H., Kryvosheeva N.).

13. Дистанційне навчання як головна технологія сучасної освіти. Матеріали XX обласної науково-практичної конференції педагогічних працівників закладів фахової перед вищої освіти Харківської області (15–19 лютого 2021 р.). Харків, 2021. С. 556–558. (співавт. Гузенко Г.М.).

14. Зарубіжний досвід підтримки малого та середнього бізнесу під час пандемії // Особливості організації роботи закладів туристичної та готельно-ресторанної індустрії в умовах пандемії Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 17 березня 2021 р., Харків, 2021. С. 163–168. (співавт. Радченко Ю. М.)

15. Онтопедагогіка: суть і місце в системі наукових знань// Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах

						сучасних викликів: теорія і практика. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (31 березня – 2 квітня 2021 р). У 2 т. / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2021. Т. 1. С. 60–63. (співавт. Ткачова Н. О.) 16. Реалізація індивідуальної траєкторії навчання здобувачів вищої освіти у цифровому середовищі. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 20–21 травня 2022 р.) / за ред. Боярської-Хоменко А. В., Попової О. В. ; Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2022. С. 190-193 (співавт. Ткачова Н. О., Ткачов С. І.)	
93601	Кошечкіна Тетяна Миколаївна	доцент, Основне місце роботи	Іноземної філології	Диплом спеціаліста, Харківський державний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, рік закінчення: 2001, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Німецька мова, Диплом спеціаліста, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, рік закінчення: 2019, спеціальність: 053 Психологія, Диплом кандидата наук ДК 049093, виданий 12.11.2008, Аттестат доцента 12ДЦ 024358, виданий 14.04.2011	16	Академічно і професійно орієнтоване спілкування (німецька мова)	Підвищення кваліфікації: 1. «Curriculare Vorgaben und Unterrichtsplanung» (17.01.2022–23.02.2022, Online-Fortbildung (inkl. Live-Sitzungen), Goethe-Institut, Kiev). 2. «Die XVII. Internationale Tagung der Deutschlehrerinnen und Deutschlehrer» (15–20.08.2022, Online-Fortbildung, Wien). 3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії, в тому числі видані у співавторстві: Словники від А до Я. Сучасний тлумачний словник української мови 55000 слів. Харків: ТОРСИНГ, 2020. 672 с. (у співавторстві з Яковлевою А.М.) 8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного

редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах: 2021–2022 – керівник наукової теми кафедри німецької філології ХНПУ ім. Г. С. Сковороди «Мови світу: типологічна лінгвістика» (номер державної реєстрації 0121U108983 від 28.02.2021).

15) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I або II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком / проблемною групою; керівництво студентом, який став призером або лауреатом Міжнародних, Всеукраїнських мистецьких конкурсів, фестивалів та проєктів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі міжнародних, всеукраїнських мистецьких конкурсів, інших культурномистецьких проєктів (для забезпечення провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-творчому) рівні)...:

1. Керівництво школяркою (Д'яченко Марія, гімназія № 23), яка у 2019 р. зайняла призове місце II-III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Національного центру

						<p>«Мала академія наук України».</p> <p>2. Голова журі ІІІ обласного етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з німецької мови (лютий 2023 р.)</p> <p>3. Робота у складі журі Всеукраїнської студентської олімпіади з німецької мови (15–17 квітня 2014 р.) в НТУ «ХП», на кафедрі іноземних мов.</p> <p>19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях: Член АУГ (Асоціація германістів України)</p> <p>20) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності): 2017–2020 рр. – Харківський німецький центр Deutsches Zentrum; З 2020 р. – КПЦ «Будинок Нюрнберга».</p>	
115345	Култаєва Марія Дмитрівна	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Історії і права	<p>Диплом доктора наук ДТ 014225, виданий 15.05.1992, Атестат доцента ДЦ 084587, виданий 28.08.1985, Атестат професора ПР 001283, виданий 29.10.1993</p>	49	<p>Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів</p>	<p>Підвищення кваліфікації:</p> <p>1. Берлінський технологічний університет (12.02–20.02.2020). https://docs.google.com/document/d/19vDYQRquq1mZOxIu_WlyH4QbQXZC3ze1r/edit#bookmark=id.gjdgxs</p> <p>2. Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка (14.03–18.04.2022). Тема: «Освітні технології у вищій школі в умовах дистанційного навчання». Довідка №39-33 від 20.04.2022.</p> <p>Види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка є визнанням кваліфікації, відповідної спеціальності:</p> <p>1) наявність наукових публікацій за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science:</p>

1. Філософія освіти і виховання Третього рейху: витоки, політико-ідеологічні контексти та концептуальні конструкти. Філософія освіти. К., 2018. №1. С. 25–87.
2. Освіта і повсякденні реалії Третього рейху: мемуари і теоретичні реконструкції (К. Льовіт, Г. Готшалк, Г. Йонас, Г. Цезар, Л. Шмідт, Б. Фінкен). Вступне слово, науковий переклад і коментар. Філософія освіти. К., 2018. №1. С. 88–126.
3. Провокативна філософія освіти: FATA MORGANA універсалізму та спокуси сингулярності(К. П. Лісман, Р. Д. Прехт і А. Реквітц). Філософія освіти. К., 2018. №2. С. 32–69.
4. Дидактичний потенціал популярної філософії. Філософська думка. К., 2019. №2. С. 109–113.
5. Антропологічна антиутопія Третього райху та її філософсько-педагогічні імплікації: Стаття друга. Людина у просторах антропологічної антиутопії. Філософська думка. К., 2019. №6. С. 64–80.
6. Політичні імплікації філософської педагогіки. Роздуми над монографією Р.Мерінга «Винахід свободи. Про піднесення і падіння філософської педагогіки». Філософія освіти. К., 2019. №1. С. 32–51.
7. Kultaieva M. D. Transformaciones de las de las prácticas autodidactas en los contextos culturales. Revista Dilemas Contemporáneos: Educación, Política y Valores. Año: VII Numero: Edición Especial. Artículo Periodo: Noviembre, 2019. no70.
8. Kultaeva M.D. Representación en prácticas educativas: afirmaciones reales y replanteamiento de la tradición pedagógica. Revista Dilemas

Contemporáneos:
Educación, Política y
Valores. Año: VII
Número: Edición
Especial Artículo no 86
Período: Febrero, 2020.
№ 2. P. 1–14

9. Kultaeva M.
Intercultural discourse
in philosophy of
education: Theoretical
reflection between
generality and
singularities.
Pedagogika
Filozoficzna. T.VIII.
Wielogłos w myśli o
wychowaniu. 100 lat
polskiej pedagogiki
filozoficznej. Warszawa
2020. S. 80-96.

10. Kultaeva M.
Cosmological and
Cultural-
Anthropological Turns
in the Christian
Philosophical Theology:
Educational
Implications in the
Post-secular Contexts.
Philosophy and
Cosmology. 2021. V. 26.
S.90–99. (співавт.
Radionova N.,
Panchenko L.)

11. Homo digitalis,
дигітальна культура і
дигітальна освіта:
філософсько-
антропологічні і
філософсько-освітні
розвідки. Філософія
освіти. 2021. №1(26).
С. 8–36.

12. Педагогічна любов
у мінливих
соціокультурних
контекстах:
комплементарність
антропологічного і
функціоналістського
підходів.
Interdisciplinary
Studies of Complex
Systems. 2021. No. 19.
P. 109–120; 2022. No.
21. P. 134–146.
(співавт. Л. Панченко,
Н. Радіонова, Н.
Григорова).

13. Гегель, Гьольдерлін
і ми, українці, або чи
варто
прислуховуватись до
порад німецького
ідеалізму?
Філософська думка.
Філософська думка.
2021. № 2. С. 99–113.

14. Карл-Отто Апель:
мистецтво жити у
модусі дискурсивної
етики. Філософська
думка. 2022. № 2. С.
52–65.

3) наявність виданого
підручника чи
навчального
посібника
(включаючи
електронні) або

монографії, в тому числі видані у співавторстві:
1. Kul'taieva M. Pädagogische Implikationen des Konstruktivismus von Niklas Luhmann. Edukacyjne konteksty konstruktywizmu. Gdańsk 2019. S. 161–185 (у співавт.).
Філософська педагогіка і духовне оновлення сучасних суспільств. Х.: ФОП Панов А.М., 2019. 271 с.

4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування:
1. Історія філософії. Програма та методичні рекомендації з підготовки до самостійної роботи для аспірантів та здобувачів. Х.: ХНПУ, 2020. 24 с.
2. Історія філософії. Програма та методичні рекомендації до семінарських занять для аспірантів та здобувачів. Х.: ХНПУ, 2020. 16 с.
3. Філософія освіти. Програма та методичні рекомендації до самостійної роботи для магістрів. Х.: ХНПУ, 2020. 24 с.
4. Філософія освіти. Програма та методичні рекомендації з підготовки до іспиту для студентів. Х.: ХНПУ, 2020. 28 с.
7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад або наявність не менше

п'яти офіційних відгуків на дисертації: Голова спеціалізованої вченої ради Д 64.053.07 (до 2020 р.).
Офіційний опонент: Малівський Анатолій Миколайович «Антропологічний вимір філософських пошуків Рене Декарта» доктор філософських наук (Інститут філософії НАНУ, 2021).

8) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проєкту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах: Головний редактор наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України (Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «Філософія») (до березня 2019 р.). Член редакційної ради у закордонних виданнях: Towarzystwo Pedagogiki Filozoficznej. Bronisława F. Trentowskiego, „Forum Pedagogiczne” .

9) робота у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевих експертних рад у якості експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій

(підкомісії) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та місцевого самоврядування: Робота у науково-методичній раді НАПН України

12) наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій:

1. Філософська педагогіка В. Сухомлинського у контексті завдань духовного оновлення України. Виховання громадянина в демократичних суспільствах: європейський та український досвід: Мат. ХІХ міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 17–19 травня 2018 року). Харків, 2018. С. 11–13.
2. Професія учителя і завдання духовного оновлення сучасних соціумів у площині філософсько-антропологічного та філософсько-педагогічного аналізу. Філософсько-педагогічні та філософсько-антропологічні обґрунтування стратегії духовного оновлення українського суспільства. Харків, 2019. С. 44–56.
3. Концепція тоталітаризму Г. Андерса та її актуальність у сучасних соціокультурних контекстах. Європейські анти тоталітарні культурні практики: мат. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 26–27 червня 2020 р.). Чернігів, 2020. С. 30–39.
4. Г. С. Сковорода, М. В. Гоголь і Й. В. Гете у проблемному полі філософії виховання та сучасного людинознавства. Полілог культур: Сковорода. Гоголь, Гете: Матеріали V

						<p>міжнародної науково-практичної конференції (6–7 грудня 2019 р.) / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків: ХНПУ, 2020 С. 3–5.</p> <p>5. Плинна сучасність та її модифікації у рефлексіях німецької філософії освіти. Історія та філософія освіти в незалежній Україні: здобутки і стратегії: матеріали всеукраїнської конференції з міжнародною участю. 20 травня 2020 року, м. Київ. К., 2020. С. 107–110.</p> <p>14) організаційна робота у закладах освіти (наукових установах) на посадах керівника (заступника керівника) закладу освіти/інституту/факультету/відділення / філії/кафедри, гаранта освітньої програми або іншого відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти, наукову або творчу діяльність підрозділу/гаранта освітньої програми/відділу/навчально-методичного управління (відділу)/лабораторії/іншого навчально-наукового (інноваційного) структурного підрозділу/вченого секретаря закладу освіти (факультету, інституту)/відповідального секретаря приймальної комісії та його заступника (тривалістю не менше трьох років): Завідувач кафедри філософії з 2000 р. по теперішній час.</p>	
134412	Богдашина Олена Миколаївна	професор, Основне місце роботи	Історії і права	<p>Диплом доктора наук ДД 000303, виданий 22.12.2011, Диплом кандидата наук КН 004339, виданий 29.12.1993, Атестат доцента ДЦАЕ 001053, виданий 24.12.1998, Атестат професора 12ІР 008465, виданий</p>	34	Організація науково- дослідної роботи	<p>Підвищення кваліфікації: 1. Uniwersytet Technologiczno- Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego, Radom. 20.06– 30.06.2022 (sert. WFP/1001/58/22 від 30.06.2022). 2. Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. Харків, 15.04–15.06.2019. (свідоцтво № 173 від 15.06.2019). 3. Wyższa Szkoła Społeczno-</p>

25.01.2013

Gospodarcza. Przeworsk, 3–18.04.2018 (cert. №IFC-WCCG/WK/2018-100 від 18.04.2018).
Види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка є визнанням кваліфікації, відповідної спеціальності:
1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection:
1. Wpływ myśli Jerzego Maternickiego na współczesną historiografię ukraińską. Przegląd Nauk Historycznych. 2020. №1. S.279–290. (пол. мовою, Scopus)
2. Аналіз жіночої теми у творчій спадщині О. П. Довженка (за матеріалами кінохроніки «Україна в огні»). Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Х., 2018. Вип. 54. С. 126–131. (співавт. Дразман І.).
3. Життєва драма Лесі Українки в родинному листуванні Косачів-Драгоманових. Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Х., 2018. Вип. 54. С. 151–156. (співавт. Осіпов О.)
4. Нова праця з історіографії біографістики [Рец. на кн.: Вовк О. І. Постать Василя Каразіна в історіографії; наук. ред. С. М. Куделко. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 328 с.]. Історіографічні дослідження в Україні. К., 2018. Вип. 28. С. 396–399.
5. М. М. Ковалевский: особенности интеграции ученого в мировое научное сообщество. Харківський історіографічний збірник. Харків, 2018. Вип.17. С.16–26.
6. Василь Якович Білоцерківський

(некролог) . Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2019. №56. С. 126–127. (співавт. Куделко С. М.).

7. Методология и методика історичних досліджень В. П. Бузескула. Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2020. №57. С. 137–143.

8. Маловідомі епізоди з життя М. М. Ковалевського. Збірник наукових праць. Сер. Історія та географія / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2020. №58. С. 15–23.

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії, в тому числі видані у співавторстві:

Под прессом большевистской идеологии: украинские историки в конце 1920-х – начале 1930-х гг. Масавья рэпрэсіі ў СССР у гістарычных даследаваннях і калектыўнай памяці / Пад рэд. д-ра гіст. н. А. Смаленчука і канд. гіст. н. А. Кандрацюк. Мінск, 2018. С. 124–138.

6) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня: а) Китиченко Тетяна Сергіївна «Розвиток історичного джерелознавства в Україні (1840-ві – 1920-ті рр.)» (ЗНУ, 2018); в) Полупанов Дмитро Сергійович «Білогвардійський режим П. М. Врангеля у Криму (квітень – листопад 1920 р.)» (ЗНУ, 2021).

7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад або наявність не менше

п'яти офіційних відгуків на дисертації: Кириченко Максим Іванович «Східнослов'янські сіверяни (VIII–XI ст.) в джерелах та історіографії» (ДНУ ім. О. Гончара, 2019).

8) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах. Член редколегій 2-х фахових журналів (до березня 2019 р.): «Харківський історіографічний збірник» та Збірник наукових праць / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Сер. Історія та географія.

12) наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики:

1. Пам'яті дорогого Вчителя (до 100-річчя з дня народження І. К. Рибалки). Іван Климентійович Рибалка: життя, творчість, дослідження: Мат. наукових читань пам'яті професора І. К. Рибалки. Харків, 2019. С. 10–11.
2. Роль комунікативних практик В. Б. Антоновича у формуванні власної наукової школи (кінець 70-х – 80-ті рр. XIX ст.). Дриновский сборник. Софія-Харків, 2019. Т. XII. С. 251–260.
3. Василь Якович Білоцерківський (некролог). Харківський архівіст: наук.-інф. вісник. 2018–2019 рр. Харків, 2020. С. 240–242.
4. Харківський класичний університет і Харківський інститут народної освіти:

проблеми спадкоємності (історіографічні сюжети): до 100-річчя реформи університетської освіти в Україні. *Universum Historiae et Archeologiae*. Дніпро, 2020. Т. 3(28). Вип. 1. С. 16–27. (співавт. С. М. Куделко).

5. Відносини Лесі Українки та Олени Пчілки у родинному листуванні. Ідеологія національної аристократії (на пошану 150-річчя від дня народження Лесі Українки): збірник наукових праць за матеріалами всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 25–26 лютого 2021 року / наук. ред. Т. Єщенко. Львів, 2021. С. 277–283.

6. Максим Ковалевський: недомальований портрет (замість передмови) Максим Макси-мович Ковалевський : біобібліогр. покажч. / авт. передм., уклад. проф. О. М. Богдашина ; бібліогр. ред. С. Б. Глибицька. Харків : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. С. 10–16; Максим Ковалевский: недорисованный портрет (вместо предисловия). Максим Максимович Ковалевский : биобиблиогр. указ. / авт. предисл., сост. Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2021. С. 17–23; Maxime Kovalevsky: un portrait inachevé (au lieu d'une préface). Maxime Kovalevsky: Index biobibliogr. / auteur de la préface, aut. prof. O. M. Bohdashyna ; bibl. réd. S. B. Glibitska. Kharkiv: Université nationale V. N. Karazin de Kharkiv, 2021. P. 24–30; Maxim Kovalevsky: an unfinished portrait (instead of a preface). Maxim Kovalevsky : biobibliogr. index / author of the foreword, comp. prof. O. M. Bohdashyna ; bibliogr. ed. S. B. Glibitska. Kharkiv : V. N. Karazin Kharkiv National

University, 2021. P. 31–37.

7. Упор. : Максим Максимович Ковалевський : біобібліогр. покажч. / авт. передм., уклад. проф. О. М. Богдашина ; бібліогр. ред. С. Б. Глибиць-ка. Харків : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 196 с. = Максим Максимович Ковалевский : библиогр. указ. / авт. предисл., сост. Е. Н. Богдашина. Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2021. 196 с. = Maxime Kovalewsky : Index biobibliogr. / auteur de la préface, aut. prof. O. M. Bohdashyna ; bibl. réd. S. B. Glibitska. Kharkiv : Université nationale V. N. Karazin Kharkiv, 2021. 196 p. = Maxim Kovalevsky : biobibliogr. index / author of the foreword, comp. prof. O. M. Bohdashyna; bibliogr. ed. S. B. Glibitska. Kharkiv : V. N. Karazin Kharkiv National University, 2021. 196 p.

8. Академічне письмо: позитивістські традиції та сучасні наукові вимоги. Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід: збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 12–13 травня 2022 року) / за ред. О. М. Семенов. Суми, 2022. С. 13–16.

14) організаційна робота у закладах освіти (наукових установах) на посадах керівника (заступника керівника) закладу освіти/ інституту/ факультету/відділення / філії/ кафедри, гаранта освітньої програми або іншого відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти, наукову або творчу діяльність підрозділу/гаранта освітньої програми/відділу/ навчально-методичного управління (відділу) /лабораторії/іншого навчально-наукового (інноваційного) структурного підрозділу/ вченого

						<p>секретаря закладу освіти (факультету, інституту)/відповідального секретаря приймальної комісії та його заступника (тривалістю не менше трьох років): гарант ОНП о32 Історія та археологія.</p> <p>15) керівник (постійно діючого студентсько-аспірантського) історіографічного гуртка.</p> <p>19) участь у професійних та/або громадських об'єднаннях за спеціальністю (освітньою програмою): Член УТОПІК (Українське товариство охорони пам'яток історії та культури).</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<p><i>ПРН 13.</i> Відповідально ставитися до виконуваної роботи, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.</p>	☐	<p>Науково-викладацька практика</p>	<p>Творчі, проблемно-пошукові методи; самостійна робота, робота під керівництвом наукового керівника та інших викладачів</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит</p>
		<p>Теорія та методологія історії</p>	<p>Творчі, проблемно-пошукові методи; самостійна робота, робота під керівництвом наукового керівника та інших викладачів</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит</p>
<p><i>ПРН 12.</i> Ініціювати, раціонально планувати і організувати індивідуальну/командну науково-дослідну діяльність, корегувати її та вдосконалювати.</p>	☐	<p>Організація науково-дослідної роботи</p>	<p>Творчі, проблемно-пошукові методи; самостійна робота, робота під керівництвом наукового керівника та інших викладачів</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит</p>
		<p>Науково-викладацька практика</p>	<p>Творчі, проблемно-пошукові методи; самостійна робота, робота під керівництвом наукового керівника та інших викладачів</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль;</p>

				самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
<p><i>ПРН 15. Обирати засоби саморозвитку, усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань для подальшої педагогічної та наукової діяльності.</i></p>	☐	<p>Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів</p>	<p>Творчі, проблемно-пошукові методи; самостійна робота, робота під керівництвом наукового керівника та інших викладачів</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит</p>
		<p>Сучасна історіографія</p>	<p>Творчі, проблемно-пошукові методи; самостійна робота, робота під керівництвом наукового керівника та інших викладачів</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит</p>
		<p>Архівознавство в Україні</p>	<p>Творчі, проблемно-пошукові методи; самостійна робота, робота під керівництвом наукового керівника та інших викладачів</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит</p>
		<p>Теорія та методологія історії</p>	<p>Творчі, проблемно-пошукові методи; самостійна робота, робота під керівництвом наукового керівника та інших викладачів</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит</p>
		<p>Організація науково-дослідної роботи</p>	<p>Творчі, проблемно-пошукові методи; самостійна робота, робота під керівництвом наукового керівника та інших викладачів</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит</p>
		<p>Міжнародні гранти та академічна мобільність</p>	<p>Творчі, проблемно-пошукові методи; самостійна робота, робота під керівництвом наукового керівника та інших викладачів</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит</p>
		<p>Науково-викладацька практика</p>	<p>Творчі, проблемно-пошукові методи; самостійна робота, робота під керівництвом наукового керівника та інших викладачів</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит</p>
<p><i>ПРН 11. Володіти сучасними формами ділового українського та іноземного мовлення, професійною термінологією, вмінням артикулювати власну наукову позицію стосовно досліджуваних проблем в науковому</i></p>	☐	<p>Академічно і професійно орієнтоване спілкування (англійська мова)</p>	<p>Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія</p>	<p>Вхідний тестовий контроль – усне опитування, письмова перевірка рівня володіння іноземною мовою; поточний контроль - усне та (або) письмове опитування; підготовка та робота на практичних заняттях; індивідуальні (парні) завдання; презентації результатів виконаних завдань; перевірка дібраного ілюстративного матеріалу; оцінювання</p>

середовищі.				якості виконання завдань самостійної роботи; виконання навчальних тестів; модульний – оцінювання модульного контролю; залік, іспит
		Академічно і професійно орієнтоване спілкування (німецька мова)	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	Вхідний тестовий контроль – усне опитування, письмова перевірка рівня володіння іноземною мовою; поточний контроль - усне та (або) письмове опитування; підготовка та робота на практичних заняттях; індивідуальні (парні) завдання; презентації результатів виконаних завдань; перевірка дібраного ілюстративного матеріалу; оцінювання якості виконання завдань самостійної роботи; виконання навчальних тестів; модульний – оцінювання модульного контролю; залік, іспит
		Архівознавство в Україні	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
<i>ПРН 10. Планувати й ефективно проводити інформаційну роботу в рамках власного дослідження із використанням універсальних і спеціалізованих інформаційних ресурсів комерційних та відкритих джерел наукової інформації, застосовуючи наукометричні показники і відповідне програмне забезпечення.</i>	☐	Архівознавство в Україні	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
		Організація науково-дослідної роботи	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
<i>ПРН 9. Вільно, із дотриманням наукового стилю, відобразити результати своїх наукових досліджень у наукових статтях як у фахових виданнях України,</i>	☐	Академічно і професійно орієнтоване спілкування (англійська мова)	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та	Вхідний тестовий контроль – усне опитування, письмова перевірка рівня володіння іноземною мовою; поточний контроль - усне та (або) письмове опитування; підготовка та робота на практичних заняттях; індивідуальні (парні)

<p>так і у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз.</p>			<p>комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія</p>	<p>завдання; презентації результатів виконаних завдань; перевірка дібраного ілюстративного матеріалу; оцінювання якості виконання завдань самостійної роботи; виконання навчальних тестів; модульний – оцінювання модульного контролю; залік, іспит</p>
		<p>Академічно і професійно орієнтоване спілкування (німецька мова)</p>	<p>Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія</p>	<p>Вхідний тестовий контроль – усне опитування, письмова перевірка рівня володіння іноземною мовою; поточний контроль - усне та (або) письмове опитування; підготовка та робота на практичних заняттях; індивідуальні (парні) завдання; презентації результатів виконаних завдань; перевірка дібраного ілюстративного матеріалу; оцінювання якості виконання завдань самостійної роботи; виконання навчальних тестів; модульний – оцінювання модульного контролю; залік, іспит</p>
<p><i>ПРН 8. Вміти формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що мають розширити і поглибити стан наукових досліджень в галузі історії та/або археології; демонструвати креативність, інноваційність.</i></p>	<p>☐</p>	<p>Міжнародні гранти та академічна мобільність</p>	<p>Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит</p>
<p><i>ПРН 14. Дотримуватись принципів наукової етики та академічної доброчесності; усвідомлювати фахові, економічні та соціокультурні наслідки їх подолання.</i></p>	<p>☐</p>	<p>Архівознавство в Україні</p>	<p>Творчі, проблемно-пошукові методи; самостійна робота, робота під керівництвом наукового керівника та інших викладачів</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит</p>
		<p>Організація науково-дослідної роботи</p>	<p>Творчі, проблемно-пошукові методи; самостійна робота, робота під керівництвом наукового керівника та інших викладачів</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит тестування (письмове, комп'ютерне); реферат; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; виконання та захист самостійної роботи; підготовка та робота на семінарських заняттях; виконання та захист ІНДЗ; оцінювання модульного контролю, іспит.</p>

		Міжнародні гранти та академічна мобільність	Творчі, проблемно-пошукові методи; самостійна робота, робота під керівництвом наукового керівника та інших викладачів	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
<p><i>ПРН 7. Здійснювати критичний аналіз даних, неупереджену оцінку суперечливих тверджень; розуміти сутність когнітивних викривлень, відстежувати їхні прояви у власному мисленні та висловах інших осіб; відділяти факти від припущень, прямі докази від непрямих, прямі висновки від суб'єктивних вражень.</i></p>	☐	Теорія та методологія історії	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
		Архівознавство в Україні	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
		Сучасна історіографія	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
<p><i>ПРН 4. Знати методологічні принципи та формувати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність.</i></p>	☐	Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
		Теорія та методологія історії	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
		Організація науково-дослідної роботи	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль;

			реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
<i>ПРН 5. Виявляти та використовувати різні типи і види джерел для проведення історичного дослідження; застосовувати широкий спектр фахового інструментарію для аналізу та інтерпретації оригінальних джерел.</i>	☐	Сучасна історіографія	Евристична методика; самостійна робота самостійна робота здобувачів з джерелами з використанням ресурсів мережі Інтернет	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
		Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів	Евристична методика; самостійна робота здобувачів з джерелами з використанням ресурсів мережі Інтернет	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
		Архівознавство в Україні	Евристична методика; самостійна робота здобувачів з джерелами з використанням ресурсів мережі Інтернет	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит тестування (письмове, комп'ютерне); реферат; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; виконання та захист самостійної роботи; підготовка та робота на семінарських заняттях; виконання та захист ІНДЗ; оцінювання модульного контролю, іспит
<i>ПРН 3. Приймати рішення та розробляти алгоритми розв'язання науково-практичних завдань за умов поєднання теорії та практики.</i>	☐	Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
		Міжнародні гранти та академічна мобільність	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
		Теорія та методологія історії	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання,

			сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	взаємооцінювання; іспит
<p><i>ПРН 2. Ставити і розв'язувати наукові проблеми шляхом планування та проведення досліджень, практичного впровадження отриманих результатів, переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійних практик.</i></p>	☐	Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проєктів	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
		Сучасна історіографія	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
		Архівознавство в Україні	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
		Теорія та методологія історії	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
		Міжнародні гранти та академічна мобільність	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит
		Організація науково-дослідної роботи	Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та	Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит

<p><i>ПРН 1. Розуміти і критично оцінювати сучасний стан розвитку та засади функціонування історичної науки; використовувати спеціальну термінологію</i></p>	☐	<p>Сучасна історіографія</p>	<p>комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит</p>
		<p>Архівознавство в Україні</p>	<p>Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит</p>
		<p>Теорія та методологія історії</p>	<p>Проблемний виклад знань, робота з науковою і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, бесіда, дискусія</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит</p>
<p><i>ПРН 6. Здійснювати моніторинг міжнародних та всеукраїнських науково-дослідницьких проектів; укладати власні проекти з історичної проблематики.</i></p>	☐	<p>Міжнародні гранти та академічна мобільність</p>	<p>Евристична методика; виконання індивідуальних навчальних завдань; використання новітніх інформаційних технологій та комп'ютерних засобів навчання (мультимедійні)</p>	<p>Усне та письмове опитування; тестування (письмове, комп'ютерне); захист реферату, презентації, ІНДЗ; модульний контроль; самооцінювання, взаємооцінювання; іспит</p>
		<p>Академічно і професійно орієнтоване спілкування (англійська мова)</p>	<p>Евристична методика; виконання індивідуальних навчальних завдань; використання новітніх інформаційних технологій та комп'ютерних засобів навчання (мультимедійні)</p>	<p>Вхідний тестовий контроль – усне опитування, письмова перевірка рівня володіння іноземною мовою; поточний контроль – усне та (або) письмове опитування; підготовка та робота на практичних заняттях; індивідуальні (парні) завдання; презентації результатів виконаних завдань; перевірка дібраного ілюстративного матеріалу; оцінювання якості виконання завдань самостійної роботи; виконання навчальних тестів; модульний – оцінювання модульного контролю; залік, іспит модульний – оцінювання модульного контролю; залік, іспит.</p>
		<p>Академічно і професійно орієнтоване спілкування (німецька)</p>	<p>Евристична методика; виконання індивідуальних навчальних завдань; використання новітніх</p>	<p>Вхідний тестовий контроль – усне опитування, письмова перевірка рівня володіння іноземною</p>

		мова)	інформаційних технологій та комп'ютерних засобів навчання (мультимедійні)	мовою; поточний контроль – усне та (або) письмове опитування; підготовка та робота на практичних заняттях; індивідуальні (парні) завдання; презентації результатів виконаних завдань; перевірка дібраного ілюстративного матеріалу; оцінювання якості виконання завдань самостійної роботи; виконання навчальних тестів; модульний – оцінювання модульного контролю; залік, іспит
--	--	-------	---	---